

ČERNODOLSKÝ ZPRAVODAJ

ČERNÝ DŮL - PODZIM/ZIMA 2025

2. číslo roku 2025

XIX. ročník

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTKY MĚSTYSE

Vážení a milí spoluobčané,

adventní čas opět zavítal i k nám do Černého Dolu – s vůní jehličí, světlem svíček a s pocitem klidu, který si všichni po roce plném událostí zasloužíme. Je to období, kdy se zastavíme, nadechneme a ohlédneme za tím, co jsme společně prožili a dokázali.

Žili jsme obdobím parlamentních voleb, které s sebou přinesly mnoho plamenných debat, splněných i nesplněných očekávání a také chvíle, kdy se ukázalo, jak rozdílně mohou lidé vnímat svět kolem sebe. Právě v takových momentech je důležité umět naslouchat jeden druhému, zachovat respekt a hledat to, co nás spojuje, a ne to, co nás rozděluje.

Bez ohledu na výsledky bych chtěla vám všem poděkovat, že jste k volbám přišli, že sledujete dění a zajímáte se o to, co se kolem nás děje. Každý z nás tím dává najevo, že mu na budoucnosti záleží.

Vedle každodenní práce a praktických záležitostí, které k chodu městyse patří, jsme se setkali i s tématy, která rozproudila diskusi, zejména v souvislosti s dopravním značením – s parkováním.

Je pochopitelné, že právě tato oblast vzbuzuje různé názory, protože se dotýká nás všech. Chtěla bych proto poděkovat všem, kteří i přes odlišné pohledy zachovali věcnost, trpělivost a ochotu hledat společná řešení.

Zároveň prosím o pochopení, že některé záležitosti je nutné řešit v souladu se zákonnými předpisy. Věřím, že postupem času se podaří zklidnit emoce a přistupovat k věcem s větší důvěrou – s ohledem na dobré fungování našeho městyse a spokojenost všech jeho obyvatel.

Mimo různá „třaskavá“ témata, která rezonují nejen společností, ale i naším městysem, jsme během roku zažili i mnoho krásných a dojemných okamžiků. Společně jsme vítali nové občánky, radovali se při vítání prvňáčků na začátku školního roku, setkávali jsme se na akcích pořádaných našimi spolky i při tradičním Dni městyse.

Každé takové setkání připomíná, že Černý Důl není jen místo, kde lidé bydlí, ale prostor, kde spolu sdílíme život, setkáváme se a budujeme vzájemné vztahy.

Z celého srdce děkuji všem, kteří se podílejí na chodu městyse – zaměstnancům úřadu, škole, školce, technickým službám, hasičům, spolkům i všem dobrovolníkům, kteří pomáhají při akcích a přispívají k tomu, aby se nám tu dobře žilo.

Děkuji také vám, občanům, že se zajímáte o dění, přinášíte své nápady i připomínky a dokážete vyjádřit svůj názor – i když je to někdy kritické. I to k životu obce patří a pomáhá nám zůstat v kontaktu s tím, co lidé skutečně cítí a potřebují.

V době, kdy čtete tyto řádky, už na našem náměstí září vánoční strom, který jsme společně rozsvítili na první adventní neděli. Jeho světlo nám připomíná naději, soudržnost a radost z maličkostí – hodnoty, které bychom si měli uchovat i v roce příštím.

A protože se u nás rádi setkáváme i mezi svátky, srdečně vás zvu na tra-

diční program ve Vánočním stanu, který proběhne od 26. do 31. prosince. Každý den nabídne jinou atmosféru – od pohádek a her pro děti až po hudební večery a příjemná setkání pro dospělé. Přijďte si odpočinout, ohřát se u svařáku a užít si chvíle pohody s přáteli a sousedy.

Přeji vám všem krásné Vánoce, naplněné klidem, zdravím, láskou a porozuměním. Ať je rok 2026 pro nás všechny rokem pevných kroků, dobrých rozhodnutí a každodenní spokojenosti.

Alena Purmová
starostka

PODĚKOVÁNÍ ČLENŮM OKRSKOVÉ VOLEBNÍ KOMISE

Ráda bych touto cestou poděkovala všem členům okrskové volební komise za jejich zodpovědnou práci, pečlivost a aktivní účast při zajištění hladkého průběhu voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konaných ve dnech 3.–4. 10. 2025.

Díky vám proběhlo hlasování v naší obci bez problémů, v klidné a příjemné atmosféře.

Vím, že práce v komisi není vždy jednoduchá, ani krátká, a o to víc si vážím vašeho času a ochoty pomoci.

Děkuji za vaši spolupráci.

Michaela Hošková
odborný referent

PARKOVÁNÍ A VEŘEJNÝ PROSTOR V ČERNÉM DOLE – PROČ MUSÍME MÍT JASNÁ PRAVIDLA

Parkování a využívání veřejného prostoru patří k nejčastěji diskutovaným tématům v našem městysi. Není to náhoda – volného místa ubývá. Přibývá nových staveb, které často nenabízejí dostatek parkovacích míst, a zároveň roste i počet návštěvníků. Tento trend je vidět napříč celou republikou – doprava houstne, prostor ubývá a tlak na infrastrukturu se zvyšuje. Náš městys není výjimkou, a proto se i zde situace postupně zhoršuje a dá se očekávat, že tento vývoj bude pokračovat i v dalších letech.

Častým problémem je stání vozidel tam, kde to není možné. Je nezbytné zajistit průjezdnost nejen pro obyvatele a návštěvníky, ale také pro vozidla složek integrovaného záchranného systému, technické služby a údržbu.

Cílem je vytvořit přehledný, bezpečný a funkční režim parkování v lokalitách, kde počet vozidel dlouhodobě roste. Podařilo se nám vybudovat pověst obce, která se klíčovými problémům nevyhýbá, řeší věci systémově a je ochotná nést zodpovědnost i za nepopulární rozhodnutí.

Odpovědností městyse je hledat řešení, která mají smysl i do budoucna.

1. ZÓNA ZÁKAZU STÁNÍ – OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY Č. 8/2025

Zóna zákazu stání omezuje stání na všech pozemních komunikacích v platném úseku, **nikoliv však na soukromých pozemcích**. Jejím cílem není komplikovat život obyvatelům ani návštěvníkům, ale zajistit bezpečný a plynulý provoz. Jedná se o technické uznání reality – že se na komunikacích širokých 3–4 metry parkovat nedá legálně ani bezpečně.

Obdobná místní úprava provozu na pozemních komunikacích, konkrétně zóna zákazu stání, která byla vymezená dopravním značením pro celé území Černého Dolu, platila již od roku 2008 – nejde tedy o nic nového. Zóna se nyní rozšířila o zbývající část kalendářního roku a o území Čisté v Krkonoších, protože i tam se již projevují důsledky nárůstu počtu automobilů v souvislosti s výstavbou nových objektů a rostoucím počtem rekreatantů.

Rozhodnutí o zavedení zóny vychází:

- z nadměrného nárůstu dopravy,
- z doporučení městské policie,
- ze zákona o provozu na pozemních komunikacích,
- z pasportu místních komunikací,
- ze stanoviska dopravního inspektorátu
- a je vydáno Silničním správním úřadem MěÚ Vrchlabí jako opatření obecné povahy.

Jde o proces jasně daný zákonem, který zajišťuje transparentnost a veřejnou kontrolu. Toto opatření doplňuje stávající právní úpravu a platí pro vymezené území obce proto, aby se předešlo přesouvání nevyhovujícího způsobu parkování mezi jednotlivými lokalitami – i uličkami, aby se neparkovalo na zeleni, na chodnících, před vjezdy k nemovitostem atd.

Bohužel některá opatření tohoto typu nelze donekonečna projednávat s širokou veřejností – bylo by to sice líbivé, ale reálně bychom se nikam neposunuli, protože vyhovět všem by nebylo možné.

Proto jsou pro tato rozhodnutí nastaveny zákonné postupy:

- zveřejnění návrhu opatření obecné povahy,
- lhůty pro připomínky a odborná stanoviska.

Na rozdíl od klasického správního řízení u OOP nejsou stanoveni účastníci řízení – tedy žádné individuální doručování, žádné postavení účastníků. OOP se oznamuje veřejnou vyhláškou a každý má možnost se k němu vyjádřit ve stanovené lhůtě.

Tento postup byl beze zbytku dodržen – i s upozorněním úřadu městyse na instalaci dopravního značení na webových stránkách a všem, kteří jsou přihlášení k odběru emailů.

2. PRÁVNÍ PŘEDPISY SOUVISEJÍCÍ S DANOU PROBLEMATIKOU

- **Zákon č. 283/2021 Sb. Stavební zákon § 152 odst. 1 písm. d)**

„Stavba musí být navržena a provedena tak, aby bylo zajištěno parkování motorových vozidel v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem.“

- **Vyhláška č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu, § 7**

(1) Pro stavby nebo pro účel využití pozemku, s výjimkou staveb dočasných na dobu nejvýše 1 roku, se parkovací stání navrhuje a provádí v počtu podle přílohy č. 1 k této vyhlášce.

(2) Parkovací stání musí být navržena a provedena jako součást stavby, a to jako provozně neoddělitelná část stavby nebo na pozemku stavby, pokud tomu nebrání omezení vyplývající ze stanovených ochranných opatření podle jiného právního předpisu.

(3) Nelze-li parkovací stání navrhnout jako součást stavby nebo na pozemku stavby, musí být navržena a provedena na pozemku ve vzdálenosti do 300 m. Vzdálenost se měří jako nejkratší spojnice mezi stavbou a pozemkem, na kterém budou parkovací stání navržena a provedena.

Tento princip platil i v předešlých zněních stavebního zákona. Občané si musí parkování zajistit buď na pozemku své stavby, nebo na jiném pozemku, ke kterému mají právní vztah (např. nájemní smlouvu, věcné břemeno). Městys nemá povinnost zajišťovat vlastníkům nemovitostí parkovací stání.

- **Zákon č. 361/2000 Sb., zákon o silničním provozu,**

který stanovuje minimální průjezdný profil silnic při stání a zastavení vozidel. V § 25 odst. 3 je uvedeno, že při stání musí na obousměrné komunikaci zůstat pro každý směr volný jízdní pruh o šířce alespoň 3 metry, tedy celkem 6 metrů. V § 27 odst. 1 písm. r) je uvedeno, že řidič nesmí zastavit a stát na silniční vegetaci, pokud to není povoleno místní úpravou provozu na pozemní komunikaci.

- **Pasport komunikací platný od roku 2016**

Tento dokument řeší zařazení a evidenci místních komunikací do jednotlivých tříd, podle jejich charakteru a způsobu využití, podle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

Z předmětného dokumentu rovněž vyplývá, že na téměř všech místních komunikacích městyse Černý Důl (protože nemají dostatečnou šířku) nedovoluje stání vozidel (parkování) již samotný zákon o provozu na pozemních komunikacích.

• Opatření obecné povahy OOP 8/2025 – Zóna zákazu stání

Zóna zákazu stání mimo vyznačená parkoviště znamená, že na daném úseku pozemních komunikací (což zahrnuje i místní, účelové, veřejně přístupné či omezeně přístupné komunikace), chodníku nebo jiného veřejného prostranství je parkování zakázáno, s výjimkou vyhrazených parkovacích míst, která jsou označena jako parkoviště. To znamená, že na většině míst v této zóně lze zastavit pro nastoupení nebo vystoupení osob nebo pro krátké naložení či vyložení nákladu.

Je nutné upozornit, že zóna zákazu stání se **netýká soukromých pozemků.**

• Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

Městys Černý Důl má platnou obecně závaznou vyhlášku, která definuje veřejná prostranství. Veřejným prostranstvím jsou místa, která slouží obecnému užívání, tedy každému bez omezení. Jakékoliv omezení, které běžné užívání narušuje, např. parkování, složení stavebního materiálu, stánkový prodej atd., je v souladu s platnou OZV zpoplatněno.

• Nařízení Rady městyse Černý Důl o vymezení oblastí městyse Černý Důl,

ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy k stání silničního motorového vozidla.

Tento dokument vznikl za účelem organizování dopravy na území městyse Černý Důl a vymezují se jím oblasti, ve kterých lze místní komunikace nebo jejich určené úseky užít za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy (parkoviště).

Ceny parkovacích karet

Parkovací karty, které jsou vydávány pro parkování aut na vyhrazených parkovacích plochách, jsou nastaveny takto:

- Hlavní sezóna (1. 12. – 31. 3.):
4 000 Kč/stání
- Mimosezóna (1. 4. – 30. 11.):
1 000 Kč/stání

• Pravidla pro stanovení ceny nájemného z pozemků

Tato pravidla byla schválena Radou městyse dne 18. 3. 2019 usnesením č. 07/0099/2019.

3. HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM MĚSTYSE, PÉČE ŘÁDNÉHO HOSPODÁŘE

Městys má povinnost nakládat se svým majetkem s péčí řádného hospodáře. Co to znamená v praxi?

Stejně jako každý občan pečuje o svoji zahradu (svůj majetek), tzn. rozhoduje, jak s ní naloží, kdo tam může vstoupit a za jakých podmínek, tak i městys musí zodpovědně rozhodovat o nakládání se svým majetkem, například o tom, komu a za jakých podmínek pozemky pronajme či prodá, případně zda tak vůbec učiní.

Rozdíl je v tom, že zatímco občan si může rozhodnout zcela libovolně, městys musí jednat **nediskriminačně, transparentně a podle předpisů.**

Nestačí dodržet jen zákony státu – městys musí zároveň dodržovat i své vlastní schválené předpisy (např. nařízení, vyhlášky, opatření obecné povahy, schválená pravidla atd...).

To platí pro veškeré nakládání s majetkem městyse – ať už se jedná o pronájem pozemků, parkování na vyhrazených plochách, nebo zábor veřejného prostranství.

Tedy – městys nemůže dát parkovací místo nebo pronajmout pozemek „kamarádovi“ zadarmo nebo levněji než komukoliv jinému, ani nemůže nikomu „rezervovat“ místo tam, kde to nedovoluje platné opatření či zákon o silničním provozu. Musí mít pro všechny stejné podmínky, jinak by jednal v rozporu se zákonem.

Tento princip souvisí i s tématem tzv. „pokojného stavu“ nebo „zvyklostního“ užívání pozemků k parkování. I když někteří občané mohou být zvyklí parkovat na určitých místech dlouhodobě, není možné tento stav považovat za trvalý. Doba se mění a počet vozidel roste. Pokud tedy platí zákon o silničním provozu, pravidla městyse pro placené parkování, pravidla pro zábory veřejného prostranství, opatření vymezující zóny zákazu stání nebo jiné dopravní opatření, musí být tato pravidla dodržována všemi – i těmi, kteří byli zvyklí parkovat „po staru“. Městys jako řádný hospodář musí takto nastavené podmínky vymáhat.

4. ZÁBORY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ

Dalším důležitým tématem jsou **zábory veřejných prostranství** – tedy situace, kdy si někdo na čas „zarezuje“ kus veřejného prostoru, který slouží všem, např. náměstí nebo komunikace, například kvůli stavbě, skládce dřeva nebo stavebního materiálu, případně i pro parkování.

- Zákon i vyhláška městyse stanovují, že za zábor je třeba platit poplatek – občané musí podat žádost o zábor veřejného prostranství.
- Smyslem je zajistit, aby každý, kdo omezí ostatní, přispěl na údržbu prostoru a aby se k němu přistupovalo spravedlivě.
- Bez pravidel by se mohlo stát, že část městyse bude blokována jen ve prospěch několika jednotlivců.

5. ROLE MĚSTSKÉ POLICIE TRUTNOV

V Černém Dole je na dodržování pravidel a pořádku ve veřejném prostoru dohlíženo Městskou policií Trutnov na základě uzavřené veřejnoprávní smlouvy.

Městská policie má jasně stanovené kompetence. Jejím hlavním úkolem není „trestat občany“, ale zajišťovat bezpečný a přehledný provoz, kontrolovat parkování v souladu se stanoveným dopravním značením a pořádek na veřejných prostranstvích. Tam, kde dochází k porušování zákona nebo nedodržování vydaných předpisů městyse, řeší městská policie přestupky.

Činnost městské policie je přitom vždy prováděna v souladu s platnou legislativou České republiky, což zaručuje, že opatření jsou spravedlivá, nediskriminační a v souladu se zákonem. Díky její práci může městys efektivně vymáhat pravidla, protože samotný městys nemá pravomoc kontrolovat a pokutovat jednotlivce.

6. ROLE ZAMĚSTNANCŮ – JAK FUNGUJE NÁŠ ÚŘAD

Často se na úřad obracíte s otázkami nebo žádostmi a někdy může být těžké pochopit, co úřad může sám rozhodnout a co už je dáno zákonem. Občas z toho vznikají zbytečné konflikty nebo nedorozumění, kdy občan očekává řešení, které úředníci bohužel nemohou ovlivnit, i kdyby sami chtěli pomoci.

Zaměstnanci úřadu totiž vykonávají svou práci ve dvou oblastech a každá z nich se řídí jinými pravidly.

- **První oblast práce** se týká toho, co si **městys rozhoduje sám** – tomu se říká **samostatná působnost**.

V této oblasti úředníci zajišťují odborné a administrativní podklady pro rozhodování orgánů samosprávy – starosty, rady a zastupitelstva, tedy občany volených zástupců.

Patří sem například hospodaření s majetkem městyse (pozemky a stavby) a rozpočtem, rozvoj obce (územní plánování), investice, záležitosti veřejného pořádku (obecně závazné vyhlášky), stanovení místních poplatků a služby (odpady, údržba zeleně, veřejné osvětlení atd..).

Zkrátka vše, co souvisí s každodenním fungováním a rozvojem obce.

Úředníci poté postupují podle rozhodnutí a pokynů orgánů (starosty, rady, zastupitelstva).

- **Druhá oblast** jejich práce je ale jiná – to je tzv. **přenesená působnost**, tedy **výkon státní správy**.

Tady úředníci vykonávají to, co jim

ukládá stát a zároveň v této části své práce úředníci postupují podle předpisů, které si městys sám stanovil.

Musí se přesně řídit zákony (například zákonem o daních a poplatcích, silničním zákonem, stavebním zákonem, vodním zákonem nebo zákonem o ochraně přírody atd.), ale i vyhláškami a nařízeními městyse.

Nemohou proto rozhodovat podle osobních sympatií, podle přání občanů ani podle názoru jednotlivých členů zastupitelstva – musí rozhodnout tak, jak jim to ukládá zákon. Neznamená to, že by nechtěli pomoci, ale že jim to zákon jednoduše nedovoluje.

Pokud by jednali jinak, porušili by předpisy a vystavili by sebe i úřad problémům.

Je důležité si uvědomit, že v jedné části své práce úředníci pomáhají městyse, v druhé zastupují stát. A v obou případech dělají svou práci podle pravidel, která musí dodržovat.

Cílem nás všech je, aby úřad fungoval správně, přehledně a férově. Proto i v případě, kdy úředník nemůže vyhovět požadavkům občana, je nutné chovat se k zaměstnancům městyse **slušně a s respektem**.

7. ZÁVĚREČNÉ SHRNTÍ

Rozšíření zóny zákazu stání je především investicí do budoucnosti našeho městyse. Umožní nám udržet přehledné a bezpečné ulice i v době, kdy aut každým rokem přibývá. Díky jasným pravidlům se vyhneme zmatkům a sporům a každý bude vědět, co si může dovolit a kde má své místo. Všichni občané i návštěvníci mají stejné podmínky a nikdo není zvýhodněn jen proto, že je zvyklý „parkovat po svém“. Takový přístup je důležitý nejen kvůli každodennímu provozu, ale i kvůli atmosféře v městyse – pravidla dávají jistotu a předcházejí konfliktům.

*Alena Purmová
starostka*

KAM SE PODĚLA LIDSKÁ SLUŠNOST A RESPEKT K DRUHÉMU?

Události posledních dvou let nás vedou k zamyšlení nad tím, zda v naší obci ještě existují základní principy vzájemné úcty, slušnosti a takzvaného „gentlemanství“ – tedy ochoty chovat se k druhému s respektem, a to i v situacích, kdy není možné žadateli vyhovět.

V poslední době jsme bohužel zaznamenali výrazný nárůst nevhodného chování vůči zaměstnancům obce i veřejnosti navzájem. Objevují se hrubé telefonáty a e-maily, nevybíravé komentáře a v některých případech i verbálně agresivní vystoupení během osobních i veřejných jednání.

Kam se poděla ta základní slušnost, která by měla být přirozenou součástí každé společnosti?

Odpověď je prostá: slušnost by měla být normou – nikoli výjimkou. A to i ve chvílích, kdy máme náročný den, nebo se cítíme pod tlakem.

Je třeba si uvědomit, že zaměstnanci veřejné správy – ať už jde o úředníky, obecní zaměstnance, technické pracovníky nebo policisty – **nejsou volenými funkcionáři** a nevykonávají svou práci podle vlastního názoru či prospěchu. Plní rozhodnutí volených orgánů a zároveň jsou povinni přistupovat k řešení situací v souladu s právními předpisy a s ohledem na potřeby obce. I oni mají své limity, rodiny a osobní život, stejně jako kdokoli jiný.

Budme hrdí na to, že vedení městyse má odvahu přijímat i taková rozhodnutí, která se nemusí na první pohled jevit jako populární. Jsou však nezbytná pro ochranu toho nejcennějšího – dlouhodobě udržitelného chodu obce a kvality života jejich trvale žijících obyvatel.

Závěrem apelujeme na všechny občany: Vedme společný dialog kultivovaně a s respektem. Kritika je v pořádku – pokud je věcná, slušná a směřuje ke zlepšení věcí veřejných. Hrubost, útoky a osočování však nepřinášejí žádný posun, pouze zvyšují napětí a polarizaci v naší společnosti.

*S úctou
zaměstnanci městyse*

PODMÍNKY PRO ŽADATELE O PARKOVACÍ MÍSTA

Rada městyse na své schůzi 12. 11. 2025 schválila usnesením č. 46/569/2025 následující podmínky pro žadatele o parkovací místa.

RM schvaluje podmínky pro žadatele o parkovací místa, a to ve znění:

Žadatelem musí být **občan s trvalým**

pobytem v městyse Černý Důl, který:

- nevládní pozemek**, na němž by bylo možné zřídit parkovací místo (tj. parkovat vozidlo),
- nebo
- pozemek vlastní, avšak zřízení parkovacího místa na tomto pozemku

je **prokazatelně znemožněno**; tuto skutečnost je žadatel povinen doložit.

Po splnění všech výše nadepsaných podmínek je nutné, aby žadatel o parkovací místo podal individuální žádost.

Pro 5, proti 0, zdržel se 0

Usnesení bylo schváleno.

MÍSTNÍ POPLATEK Z POBYTU

Vážení občané, ubytovatelé, milí návštěvníci,

místní poplatek z pobytu se stal běžnou součástí cestovního ruchu v celé České republice. Pro někoho možná neznámý pojem, pro jiné známá povinnost při ubytování mimo domov. **Bohužel se neustále setkávám s mylnou domněnkou, že poplatek z pobytu platí ubytovatel z „vlastní kapsy“**, toto tvrzení není pravdivé. Pojďme si tedy přehledně vysvětlit, co to vlastně poplatek je, kdo ho platí a kdo ho vybírá.

Co je místní poplatek z pobytu?

Místní poplatek z pobytu je částka, kterou odvádějí návštěvníci obce za ka-

ždou noc, kterou zde přenocují – obvykle v hotelu, penzionu, ubytovně nebo jiném zařízení poskytujícím krátkodobé ubytování.

Kdo poplatek platí?

Poplatek platí host, který se přechodně ubytuje v zařízení určeném k přenocování (např. hotel, penzion, ubytovna, apartmán, chalupa, Airbnb) a není v obci přihlášen k trvalému pobytu.

Kdo poplatek vybírá?

Úlohou ubytovatele je poplatek od hosta vybrat a následně jej odvést obci v termínu stanoveném obecně závaznou vyhláškou.

K čemu poplatek slouží?

Poplatek není „zbytečnou daní“, ale představuje stabilní příjem do rozpočtu obce, který může být využit například na zlepšení infrastruktury, slouží k údržbě veřejných prostranství a také k úpravě parkovacích ploch a k zajištění veřejného osvětlení.

*Michaela Hošková
správce poplatku ÚM Černý Důl*

NOVÁ SLUŽBA PRO OBČANY: NA ÚŘADU MĚSTYSE ČERNÝ DŮL MŮŽETE NOVĚ PLATIT KARTOU

Vážení občané, s cílem zlepšit komfort jsme pro vás pořídili platební terminál.

Od nynějška máte možnost hradit správní a místní poplatky – například za odpad, psy, poplatky z pobytu a další – **pohodlně platební kartou**.

Terminál je umístěn v kanceláři odborné referentky (1. patro Úřadu městyse Černý Důl).

Tímto krokem chceme vyjít vstříc těm z vás, kteří preferují bezhotovostní platby a ocení rychlejší a jednodušší způsob úhrady bez nutnosti vybírat hotovost.

Věříme, že tato novinka přispěje k větší spokojenosti s našimi službami.

ÚM Černý Důl

ELEKTRONICKÁ ÚŘEDNÍ DESKA

Neustále se snažíme být vám blíží a poskytovat důležité informace z našeho městyse v co nejdostupnější formě. Proto jsme se rozhodli vydat se cestou digitalizace a modernizace a instalovali elektronickou úřední desku.

Naším cílem je vám co nejjednodušším způsobem zpřístupnit aktuální informace a dokumenty, které se týkají činnosti městyse, a to bez ohledu na provozní dobu úřadu městyse.

Toto nové zařízení je umístěno u hlavního vchodu do budovy úřadu městyse a nabízí vám možnost nepřetržitého přístupu ke všem důležitým dokumentům – 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

Elektronická úřední deska je navržena

tak, aby byla čitelná a pohodlně použitelná za každého počasí a zároveň uživatelsky přívětivá i pro seniory či osoby se zhoršeným zrakem.

Věříme, že vám tímto atraktivním způsobem zjednodušíme přístup k informacím.

Úřad městyse Černý Důl

UPOZORNĚNÍ – ZMĚNA SPLATNOSTI POPLATKŮ

Od 1. 1. 2026 se mění termín splatnosti u místního poplatku z pobytu a místního poplatku ze psů.

Nové termíny splatnosti naleznete níže a také budou uvedeny v obecně závazné vyhlášce.

Termíny splatnosti

Místní poplatek z pobytu

- Za období od 1. 9. předcházejícího roku do 31. 3. kalendářního roku je splatnost poplatku do 30. 4. kalendářního roku.
- Za období od 1. 4. do 31. 8. kalendářního roku je splatnost poplatku do 30. 9. kalendářního roku.

Místní poplatek ze psů

- Poplatek je splatný nejpozději do 31. 10. příslušného kalendářního roku.

Žádáme všechny ubytovatele a majitele psů, aby této změně věnovali pozornost a **dožili nového termínu úhrady**, aby se předešlo případným nedorozuměním.

Závěrem bych ráda poděkovala všem ubytovatelům a provozovatelům zařízení, kteří poctivě vybírají a včas odvádějí místní poplatek z pobytu.

Uvědomujeme si, že s výběrem a odváděním poplatku je spojena řada administrativních povinností a zodpovědnosti, o to více si proto vážíme vašeho vstřícného přístupu a snahy plnit tyto stanovené povinnosti.

*Michaela Hošková
správce poplatku ÚM Černý Důl*

NOVÉ CENY KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Vážení občané a vlastníci nemovitostí na území městyse Černý Důl,

Zastupitelstvo městyse Černý Důl schválilo na svém zasedání dne 24. 6. 2024 pro rok 2025 novou obecně závaznou vyhláškou o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci, tedy novou vyšší místního poplatku 0,70 Kč/1 l.

Ceník pro rok 2025

Nádoba 80l	1 456 Kč
Nádoba 110l	2 002 Kč
Nádoba 120l	2 184 Kč
Nádoba 240l	4 368 Kč
Nádoba 1100l	20 020 Kč

Dar (sleva) pro seniory na komunální odpad

Samostatně žijící senioři nad 65 let s trvalým pobytem (dál jen TP) v městyse Černý Důl mohou současně obdržet dar od městyse ve výši 400 Kč.

Vážení senioři, nezapomeňte využít možnost získat dar (slevu) na odpad a požádejte si o něj.

Na koho se sleva vztahuje?

1. Senior nad 65 let
2. TP v městyse k. ú. Černý Důl, Čistá v Krkonoších a Fořt
3. Samostatně žijící
4. Máte ohlášenou popelnici o velikosti 80l

Pokud splňujete **všechny výše uvedené podmínky**, můžete na žádost dostat dar na odpad ve výši 400 Kč.

Rovněž nadále platí, že osoby (fyzické nebo právnické), které podnikají nebo které provozují ubytování, nebudou do systému městyse zapojeny a uzavřou si vlastní smlouvu se společností Transport Trutnov, s. r. o.

Tuto likvidaci komunálního odpadu doloží městyse kopii smlouvy.

Nový ceník sběrného dvora a snížení váhového limitu od 1. 1. 2026

Legislativa přichystala mnohé změny, které se týkají odpadů, a městyse musí začít postupně zavádět určitá systémová opatření v odpadovém hospodářství s cílem snižování produkce odpadů. Proto Rada městyse Černý Důl schválila na své schůzi dne 12. 3. 2025 snížení váhového limitu sběrného dvora pro občany s TP v městyse Černý Důl, a to do limitu 180 kg/rok/občan s TP, a zároveň nový ceník sběrného dvora městyse Černý Důl, obojí s účinností od 1. 1. 2026.

Nový ceník sběrného dvora pro občany a pro osoby vlastníci na území městyse nemovitost za uložení odpadů ve sběrném dvoře městyse Černý Důl

Odpad (vyjma stavebního odpadu) je odebírán zdarma pouze od občanů s TP v městyse Černý Důl, a to do limitu 180 kg/rok/občan s TP. Odpad od osob vlastnicích na území městyse nemovitost (bez TP) je odebírán pouze za úplatu, dle platného ceníku sběrného dvora. Všechny osoby jsou povinny předložit OP.

Kód	Název odpadu	Kat.	Občan s TP po překročení limitu Poplatek v Kč bez DPH	Platící osoby (bez TP) Poplatek v Kč bez DPH	Jednotka
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod č. 200121, 200123 a 200135	O	zdarma	zdarma	kg
200140	Kovy	O	zdarma	zdarma	kg
200301	Směsný komunální odpad	O	5,00 Kč	5,00 Kč	kg
200307	Objemný odpad	O	5,00 Kč	5,00 Kč	kg

Kód	Název odpadu	Kat.	Občan s TP po překročení limitu Poplatek v Kč bez DPH	Platící osoby (bez TP) Poplatek v Kč bez DPH	Jednotka
200133	Baterie a akumulátory, zařazené pod č. 160601, 160602, 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	zdarma	zdarma	kg
200121	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	zdarma	zdarma	kg
200126	Olej a tuk neuvedený pod číslem 20 01 25	N	10,00 Kč	10,00 Kč	kg
200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	N	20,00 Kč	20,00 Kč	kg
150110	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	20,00 Kč	20,00 Kč	kg

Kód	Název odpadu	Kat.	Pro všechny občany a platící osoby	Jednotka	
170904	Stavební odpad	O	6,00 Kč	6,00 Kč	kg

Úřad městyse Černý Důl

TERMÍNY SVOZU KOMUNÁLNÍHO ODPADU Z DOMÁCNOSTÍ PRO ROK 2026

1	1. 1. 2026	15	16. 7. 2026
2	15. 1. 2026	16	30. 7. 2026
3	29. 1. 2026	17	13. 8. 2026
4	12. 2. 2026	18	27. 8. 2026
5	26. 2. 2026	19	10. 9. 2026
6	12. 3. 2026	20	24. 9. 2026
7	26. 3. 2026	21	8. 10. 2026
8	9. 4. 2026	22	22. 10. 2026
9	23. 4. 2026	23	5. 11. 2026
10	7. 5. 2026	24	19. 11. 2026
11	21. 5. 2026	25	3. 12. 2026
12	4. 6. 2026	26	17. 12. 2026
13	18. 6. 2026	27	31. 12. 2026
14	2. 7. 2026		

Důvody pro nevyprázdnění odpadové nádoby:

- Ve sběrné nádobě byly uloženy jiné složky komunálních odpadů, než pro které je určena.
- Porušení čl. 3 odst. 5) OZV č. 2/2021, tzn. sběrná nádoba byla přeplněna.
- Nebyla provedena úhrada za svoz SKO.
- Sběrná nádoba nebyla opatřena svozovou známkou MČD.
- Velikost sběrné nádoby neodpovídá ohlášené velikosti nádoby dle evidence ÚM.
- Sběrná nádoba nebyla ve svozový den přistavena ke svozové trase.
- Vlastníte objekt za účelem podnikatelské činnosti (např. provozování krátkodobého ubytování).

Poznámka: V roce 2026 je to souhrnem 27 svozů, občané však zaplatí jen za 26 (jeden svoz je zdarma).

PLECHOVKY PATŘÍ DO ŽLUTÉHO!

V dnešní době si většina z nás již osvojila základní pravidla třídění odpadu – papír do modrého, sklo do zeleného, plasty do žlutého.

Ale víte, že i hliníkové plechovky od nápojů patří do žlutého kontejneru na plast?

Ano, je to tak. Plechovky se v České republice třídí spolu s plastem, tedy **do žlutých kontejnerů**, protože většina třídících linek dokáže plast od kovu snadno oddělit. Plechovky tak rozhodně nepatří do smíšeného odpadu, kde by jejich další využití skončilo na skládce nebo ve spalovně.

Co je důležité před vhozením plechovky udělat?

1. **Vyprázdnit**
– plechovka nesmí obsahovat zbytky tekutin.
2. **Sešlápnout**
– ideálně zmenšíte objem, šetříte tak místo v kontejneru.
3. **Vhodit do žlutého kontejneru**
– tam, kam dáváte plastové lahve.

Děkujeme, že třídíte a pomáháte chránit životní prostředí.

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

11. 4. 2025 – 10. 11. 2025

V období od dubna do listopadu 2025 se u nás v městyse narodily:

- v červnu
Nela Rejlová – Čistá
- v září
Viktorie Jónová – Černý Důl
Sofie Heglas – Černý Důl
- v říjnu
Kateřina Švandová – Černý Důl

Vítáme vás mezi námi a přejeme hodně štěstí a zdraví do života!

Ve sledovaném období se přistěhovalo 14 osob (8x Černý Důl, 1x Čistá, 5x Fořt). Odstěhovalo se 8 osob (2x Černý Důl, 2x Čistá, 4x Fořt).

Bohužel nás navždy opustili tito naši spoluobčané:

- v lednu
pan **Jakub Matouš** z Č. Dolu (34 let)
- v srpnu
pan **Zdeněk Čámský** z Č. Dolu (76 let)
- v říjnu
paní **Annemarie Mačkalová** (roz. Strnadová) z Černého Dolu a Fořtu, naposledy v Č. Budějovicích (81 let)

Upřímnou soustrast pozůstalým rodinám, přátelům a blízkým.

Karolina Boková

VAROVÁNÍ POLICIE ČR

POZOR NA PODVODY V KYBERPROSTORU

V uplynulém roce bylo v katastrech obcí Dolní Dvůr, Lánov, Dolní Lánov a Černý Důl zaevidováno 9 trestných činů souvisejících s podvody na internetu. Velice často se v případě tohoto druhu podvodů objevují falešné nabídky „výhodných“ investic, často do kryptoměn, falešní bankéři nebo příbuzní s žádostí o pomoc.

Prodej zboží na internetu

Mezi velmi častá oznámení patří jednání, kdy poškozený nabízí zboží na inzertních portálech (např. Facebook market place, www.bazos.cz, www.vinted.cz) a na inzerát se ozve „kupující“ – podvodník. Tento nabízí prodejci možnost vyzvednutí zboží prostřednictvím kurýra (přepravní společnosti), např. ze společnosti Zásilkovna, DPD, Česká pošta apod. Následně zašle prodejci odkaz, který ho navádí k zadání údajů své platební karty nebo k přihlášení se do internetové banky, aby mohl obdržet platbu za zboží. **POZOR, NIKDY na něj neklikajte!** Ve většině případů jsou tyto odkazy falešné. Jejich cílem je získat od vás přístupové údaje k vašemu účtu nebo k vaší platební kartě. Získaných dat podvodník využije k převodu peněžních prostředků z účtu poškozeného prodejce. Takže místo získání peněz naopak prodejce o peníze přijde. Nezapomeňte, **VY PRODÁVÁTE**, ne naopak. Proč tedy vyplňovat přístu-

pové údaje? A věřte, že ten nabízený kurýr nikdy nepřijede! Proto přemýšlejte, nevěřte všemu, buďte obezřetní a zbystřete pokaždé, když vám kupující nabídne nestandardní způsob platby či vyzvednutí zboží! Může se jednat o podvod. Pokud nevíte, anebo si nejste jistí, poraďte se na lince 158, dokud je čas, pak už bude pozdě!

Love story alias smyšlený příběh o zahraničním vojákovi, lékaři/lékařce

Prostřednictvím internetových seznamek či sociálních sítí, často Facebooku, osloví „nešťastný“ zahraniční voják/lékař/lékařka svou oběť s tím, že je na zahraniční misi, a začne si s ní romanticky dopisovat. V rámci komunikace požádá o finanční pomoc, vyzvednutí zásilky či slibuje společnou budoucnost apod. Ve skutečnosti se jedná o podvodníka, který chce ze své oběti jen vylákat co největší finanční obnos. **URČITĚ VÍTE, S KÝM SI PÍŠETE?** Ten fešák/fešanda na fotce, co si s vámi romanticky dopisuje lámanou češtinou, opravdu není ten, za koho se vydává, a **OPRAVDU NIKDY nepřijede**, tak mu neposílejte žádné peníze! Věřte, že vám také žádné peníze neposlal/a a nepošle! **JE TO PODVOD!**

Falešný bankéř/policista

Z banky vám zavolá „bankéř“ či „policista“ (oba zdánlivě volající z čísla patřícího vaší bance a Policii ČR), že máte napadený účet. Abyste ochránili své finance, musíte je buď **IHNED** v hotovosti vyzvednout (nejlépe navýšené o další úvěr) a vložit do bitcoinu nebo převést na jím uvedený „zabezpečený“ účet. **POZOR, NEDĚLEJTE TO!** Skutečný bankéř toto po vás nikdy chtít nebude. A jak si věc ověřit? Hovor ukončete a zavolejte zpět na dané telefonní číslo. Ve většině případů vám hovor již nikdo nezvedne. Případně zavolejte do své banky a sdělenou informaci si prověřte. Budete-li postupovat dle instrukcí podvodníka, jsou vaše peníze nenávratně pryč! **BITCOIN ATM není úschovna žádné banky, JE TO PODVOD!**

Výhodné investice do kryptoměn

Na internetu na vás vyběhne reklama imitující rozhovor ve známých talkshow či příběh někoho z okolí, který se jeví jako článek o náhlém zbohatnutí. Na e-mail obdržíte **SUPER** výhodnou nabídku na nákup kryptoměn nebo informaci, že v minulosti jste investoval do bitcoinů a nyní máte v peněžence již pěkný obnos (např. 5.000 USD). Následně budete vyzváni ke stažení aplikace, např. ANYDESK, TEAMVIEWER, REVOLUT apod. do počítače, notebooku či telefonu, aby vám ten „dobrodinec“ mohl peníze zaslat. **JSTE SI JISTI, CO SI DO SVÉHO PŘÍSTROJE STAHOJETE? POZOR**, může se jednat o podvod a nainstalováním doporučené aplikace dáváte cizímu člověku neomezený přístup do vašeho zařízení, ve kterém si bude moci dělat, co chce – převádět peníze, komunikovat s vašimi přáteli a tak dále. Věřte, že 1.000 USD denně za nic vám opravdu nikdo nedá! **JE TO PODVOD!**

Legenda vnuk/vnučka, dcera/syn

Z neznámého čísla volá váš „vnuk/vnučka“: „Ahoj, babi/dědo, to jsem já, víš, potřebuji peníze, protože... Přijede pro mě můj kamarád...“. „Jé, Vašíku to jsi ty?“, odpovídá v telefonickém hovoru babička či děda. Opravdu je to váš vnuk/vnučka? Věřte, že se jedná o podvod. **NIKDY** také volajícího neoslovujte jménem, je to jen další vodítko pro podvodníka. Hovor ukončete a zavolejte svému vnukovi/vnučce na telefonní číslo, které vám osobně dali, a věc si ověřte. Mezi nejaktuálnější podvodné legendy patří tato – obdržíte SMS zprávu či zprávu na Whatsapp ve znění: „Ahoj, mami, rozbil se mi telefon, tohle je moje nové číslo...“ Následně požadují zaplatit buď opravu telefonu, nebo peníze na nový telefon. Zbystřete! Opět si informaci ověřte, se vši pravděpodobností to nejsou vaše děti/vnučata a jedná se o **PODVOD!**

Policie ČR
Obvodní oddělení Vrchlabí

PROVOZNÍ DOBA ÚŘADU, MUZEA A SBĚRNÉHO DVORA O VÁNOCÍCH

Městys Černý Důl s předstihem informuje o otevírací době úřadu městyse, muzea a sběrného dvora v době blížících se vánočních svátků 2025.

Úřad městyse Černý Důl

- › od 24. 12. 2025 do 26. 12. 2025 uzavřen
- › v pondělí 29. 12. 2025 a úterý 30. 12. 2025 otevřen (běžná pracovní doba)
- › od 31. 12. 2025 do 1. 1. 2026 uzavřen
- › od 2. 1. 2026 bude v běžném provozu

Muzeum podzemí Krkonoš

- › od 22. 12. 2025 do 1. 1. 2026 uzavřeno
- › od 2. 1. 2026 v běžném provozu

Sběrný dvůr

- › 26. 12. 2025 a 27. 12. 2025 uzavřen
- › od 2. 1. 2026 v běžném provozu

CENOU ŘEDITELE SPRÁVY KRNP ZA ROK 2024 BYLI OCENĚNI I NAŠI OBČANÉ

Při patnáctém předávání Cen ředitele Správy KRNP se laureáty stalo devět významných osobností a institucí, které přispěly k rozvoji Krkonoše a povědomí o našich horách. Vedle takových osobností jako byli řídící učitel, průkopník lyžování a horské turistiky v Krkonoších Jan Buchar a spisovatel, dramatik a folklorista Miloš Gerstner byli oceněni i dlouholetí hospodáři z Fořtu Joachim Dutschke a Agnes Murbach (*na fotografii zcela vlevo*). Kromě toho, že se věnují biodynamickému zemědělství, obnovují a oživují areál bývalého zámku, sázejí stromy a konají mnoho dalších činností, jim nejsou lhostejné ani drobné památky, jako například dřevěný kříž v zatačce pod Fořtem či pískovcový křížek na Hladíkové výšně nad Javorníkem.

Smyslem tohoto ocenění je vyzdvihnout lidi, kteří svým životem a prací znamenají či znamenali přínos pro Krkonoše. Nominace laureátů ceny posílala v hojných počtech veřejnost. V letošním roce výbor vybíral z téměř čtyř desítek návrhů.

Laureáti, nebo jejich zástupci převzali z rukou ředitele Správy KRNP Robina Böhnische ceny v podobě diplomu a sošky, představující nejstarší známou podobu Krakonoše na Helwigově mapě z roku 1561. Každou tuto plastiku vyrobil technikou smyček z asi 30 metrů drátu po více než 30 hodinách práce Ladislav Šlechta z Harrachova.

Krátké videoportréty všech oceněných najdete na <https://youtu.be/IL9RkmZjvxY> (Joachim a Agnes od 12. mi-

nuty). Pokud byste se o našich hospodářích chtěli dozvědět mnoho dalších zajímavých informací, můžete si na stránkách <http://krkonose.krnapp.cz> v rejstříku vyhledat články z měsíčníku Krkonoše-Jizerské hory 10/2009 (Biodynamika ve Fořtu na str. 48–49) a 7/2025 (Správce jednoho kusu světa na str. 42–43).

Joachimovi a Agnes srdečně gratulujeme a přejeme mnoho zdaru v jejich konání!

*Podle tiskové zprávy Správy KRNP
připravila Karolina Boková*

ZPRÁVA O STAVU MEZILIDSKÝCH VZTAHŮ VE SPOLEČNOSTI

Vážený spoluobčané, sousedi, kamarádi. I já jsem dospěl do věku, kdy mám právo bilancovat a hodnotit. Celý život se díky své profesi pohybuji mezi lidmi, a to mezi lidmi různých profesí, národností, názorů a také různých sociálních a ekonomických skupin. Měl jsem možnost se potkávat osobně s dělníky, intelektuály, majiteli velkých firem, miliardáři, lidmi nepřízřusobivými, politiky, prezidenty – prostě s celým portfoliem společnosti za poslední půlstoletí. Všechna setkání mají jeden společný jmenovatel – byla zajímavá a poučná. Jsem za to rád a mnohému za to vděčím, ale smutné je to, že jsem došel ke svému osobnímu závěru, že současné mezilidské vztahy jsou na nejhorší úrovni v posledním půlstoletí. Mrzí mě to i s ohledem na to, že žijeme v nádherné zemi, která všem jejím obyvatelům skýtá komfort bezpečí, dobrého klimatu a slušného žití.

V Černém Dole žiji aktivně pouze posledních 30 let – zda je to hodně nebo málo, ponechám na vašem hodnocení. Pravdou je, že i když jsem předtím žil pouze „přes kopec“, tak jsem o životě v Černém Dole zcela nic nevěděl. Jsem přesvědčen, že od roku 1995 toho vím o Černém Dole dost na to, abych i zde mohl hodnotit. Moje zkušenost je umocněna i posledními třemi lety v pozici místostarosty, což mimo jiné obnáší i účast na 46 zasedáních rady městyse a na 25 zasedáních zastupitelstva městyse. To je dost na to, abych cítil atmosféru tohoto městyse a chování nás všech v mnoha situacích. Všichni zde žijeme ten svůj život, každý ho žijeme tak, jak umíme, a nikdo z nás neví, jak dlouho ho bude žít, a přesto si ho dokážeme otravovat zbytečnými sváry, nepotřebnými neshodami a neslušným chováním. Ptám se PROČ??? A nenacházím odpověď. Je to

proto, že si potřebujeme dokazovat svoji osobní důležitost nebo si přeměřovat velikost ega nebo jenom chuť „se na někom hojit“? Nevím to a vlastně nevím, zda to vědět chci.

Ale co vím, je, že bych nám všem moc přál více ohleduplnosti, schopnosti řešit problémy, které přináší každodenní život, s klidnou hlavou a chutí hledat řešení a také s ochotou občas si vidět dál než na špičku svého nosu. Přál bych nám více lidskosti v každodenním životě, umění radovat se z běžných denních maličkostí, z obyčejného setkávání, z úsměvu, z blízkosti lidí, které máme rádi, ze společných úspěchů, prostě radosti z každého nového dne. Ne každý má to štěstí, aby tady byl každý další den s námi.

Vážme si života, vážme si zdraví, vážme si každé chvíle, vážme si jeden druhého.

Petr Čermák z Fořtu

HORSKÁ SLUŽBA LETOS SLAVILA 90 LET OD SVÉHO ZALOŽENÍ

Ve Špindlerově Mlýně se v areálu Svatý Petr uskutečnila 13. září oslava u příležitosti 90 let od založení Horské služby. Na místě mohli lidé vidět ukázky záchranných prací, ať už jde o záchranu pomocí vrtulníku, využití psovoda, záchranu z lanovky nebo pozemní ukázkou s naší technikou. Mohli se také

Zleva Alois Vlček, Josef Novotný, Áda Borský a Pavel Vlček.

podívat na výstavu historických, ale i současných fotografií a různého vybavení. Děti si mohly vyzkoušet lezení po provozovém žebříku, po stromě a přemostění přes řeku pomocí lanovky. Souběžně s oslavami se uskutečnily i mezinárodní závody Horské služby a lidé si mohli vyzkoušet také běžeckou

Nahoře zleva David Budárek, Štěpán Heglas, Jan Čepelka, Josef Světlík, Pavel Jirsa (Špindlerův Mlýn), Tomáš Hauf, dole – Jan Kalkus, Štěpán Jiras, Karel Kafka, David Skrbek, Petr Růžička (Špindlerův Mlýn), Filip Bejdák (Janské Lázně), leží Michal Němec.

Zleva Tomáš Filka, Jarda Ševčík, Jaroslav Tomíček, Josef Nechanický, Jirka Šourek, Láďa Kirchner, Tonda Trojan, Vláďa Vít, Míra Poláček, Jarda Zlámal, František Koželuh, Václav Kříž a dole leží Jan Čepelka.

fyzickou prověrku, kterou členové musí každý rok splnit. Ocenění byli naši veteráni, každý z bývalých členů dostal pamětní medaili jako poděkování za odvedenou činnost.

Nahoře zleva Ladislav Kirchner, Tonda Trojan, Jirka Šourek, Rychtář, Jarda Zlámal, Míra Poláček, dole Josef Nechanický, Pavel Vlček, Honza Jirousek, Středa.

Lidé na horách si pomáhali od nepaměti. Ještě když se na horách žilo a hospodařilo a někdo se dostal do nesnáží, byli to právě místní lidé, sousedé, kteří si navzájem pomáhali. S postupným rozvojem turismu se záchranná činnost stávala více organizovanou a provozovali ji většinou místní spolky. Až v roce 1935 se ve Špindlerově Mlýně založila jednotná organizace Horské služby v Krkonoších. V Černém Dole nejprve stanice nebyla, chlapi se svolávali pomocí telefonů a scházeli se, kde to zrovna šlo – na poště, poté u Zdeňka Vostárka na Koruně. V roce 1977 začali stavět stanici (tu pod „Šušmaňákem“) v tzv. akci Z. Dříve

Zleva Josef Nechanický, Vláďa Vít, Zdeněk Vostárek.

služby probíhaly hlavně na hřebenech, kde se horskoslužebníci pohybovali na běžkách a poranění museli svázat pomocí kanadských saní za sebou. S postupným navyšováním počtu milovníků zimních sportů a rozvojem černodolského areálu se stanice opustila a Horská služba se přesunula do nynějšího areálu. Nejprve do budky u spodní stanice Vápenky, potom do kulaťáku a až v roce 2010 se vybudovala a otevřela nová stanice pod sjezdovkou. Vše se vyvíjí a my v současné době ošetřujeme zase nejvíce úrazů na sjezdovkách. Náš pohyb na hřebenech je hlavně na skialpech, čtyřkolce, případně skútru a kanadské saně používáme hlavně tam, kam se nedá zajet některým strojem; takovou možnost naši předchůdci neměli. Doba je ale jiná a dnes nám člověk v nesnázích počítá i vteřiny.

Velké poděkování za celou tu devadesátiletou tradici patří všem našim bývalým členům, kteří tu naši činnost mnohdy i přes materiální nedostatky vždycky nějakým způsobem posunuli dopředu. Poděkování patří stejnou měrou i současným členům a zájemcům, kteří mají chuť pomáhat lidem v nesnázích na horách.

STARÝ ODZNAČEK

Pan Honzů trávil s rodinou pár dní v Černém Dole a při procházce uviděl u sjezdovky vykukovat z hlíny něco modrého. Nalezl tak starý odznáček s nápisem D. W. V. Schwarzenthal, o němž se mu však nepodařilo na internetu nic najít. Obrátil se proto posledního října na náš úřad s dotazem, zda nevíme, k jaké příležitosti byl jím nalezený odznáček vydáván.

V knize Černý důl – ohlédnutí za historií s hornickou tradicí z roku 2014 jsme na str. 30 vyhledali tuto informaci:

„Německý spolek zimních sportů (Deutscher Wintersportverein Schwar-

zenthal) byl v Černém Dole založen roku 1913. Dne 8. listopadu 1930 byli na valné hromadě spolku zvoleni tito členové vedení: předseda Hans Ehinger, zapiso-

vatel Josef Spitschan, účetní (pokladník) Emanuel Renner. Dalšími členy výboru se tehdy stali Fritz Erben, Oswald Renner, Albert Wonka a Alois Monser. V roce 1934 byl předsedou spolku Roland Vogl, zapisovatelem Richard Appelt a pokladní Liese Kröhnová.“

Vzhledem k tomu, že žádný jiný německý spolek zkratku DWV nemá a že na odznáčku jsou zimní motivy, lze zřejmě předpokládat, že se skutečně jedná o odznáček Německého spolku zimních sportů. K jaké příležitosti byl však vyroben, nevíme a ponecháme tedy fantazii čtenáře.

Karolina Boková

Roman Hlávko

Za náš okrsek přejeme všem klidné a pohodové prožití vánočních svátků a do nového roku jen to nejlepší.

Okrsek Černý Důl

BEZPEČNĚ V HORÁCH...

DESÁTERO ZÁSAD BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ PŘI POHYBU V HORSKÉM TERÉNU

1. Vždy pečlivě napláňovat trasu túry a vybavení na ni (nezapomenout na léky). Túru plánovat podle fyzické a psychické kondice nejslabšího ze skupiny.
2. S předstihem získat co nejvíce informací o prognóze počasí, sněhové a lavinové situace.
3. Před odchodem na túru předat informace o trase a předpokládané době návratu. Tempo na túře zvolit podle nejslabšího ze skupiny.
4. Správně používat mapu, znát druhy značení turistických cest specifické pro jednotlivá pohoří.
5. Znat typy výstražných tabulí a jejich význam.
6. Nepohybovat se mimo značené cesty.
7. Mít s sebou lékárníčku a v případě potřeby umět poskytnout první pomoc.
8. Znat kontakty na Horskou službu, nebo na Zdravotní záchrannou službu. Mít vždy nabitý a zapnutý mobilní telefon.
9. Znat zásady chování pro případ zbloudění, pádu laviny, nebo zřícení v exponovaném terénu.
10. Nikdy nepodceňovat hory a nevystavovat nezodpovědným chováním nebezpečí sebe ani ostatní.

SOUSEDÉ NA VÝLETĚ

Po delší době jsme opět uspořádali výlet. A jeli všichni, kterým to zdravotní stav umožnil. Vyrazili jsme v sobotu 4. října v sedm hodin ráno a do skanzenu Veselý Kopec u Hlinska jsme dorazili těsně před otevřením. Naším prvním cílem totiž byla „Bramborová sobota“, která zde má dlouholetou tradici. A brambory byly opravdu všude. Pekly se v popelu, vařily se ve velkých hrncích, aby návštěvníci mohli ochutnat a vybrat si tu nejchutnější odrůdu na uskladnění, v každém stavení jiná bramborová dobrota a venku u stánků další dobroty a nápoje. Ochutnali jsme bramboračku, bramboráky, šišky s mákem i cibulkou, noky se zelím a škvarky, jablka pečená s jablky i bramborák s krupicí. Navrch káva s koláčem a už nebylo

třeba shánět oběd. Všichni jsme měli dost. K tomu muzika, krojovaný průvod i kramářské písničky, svítilo sluníčko a tak se nám ani nechtělo odjíždět. Čekala nás ale ještě dlouhá cesta a další zážitky. A tak ještě koupit brambory na uskladnění a vyrazili jsme zase na cestu.

Čekala nás totiž návštěva vinného sklípku v obci Bulhary na jihu Moravy. Byli jsme hosty rodinného vinařství Pochylý, kde nám připravili nejen ochutnávku vín s patřičným komentářem, ale i bohaté občerstvení a dokonce došlo i na taneček. Myslím, že pan majitel byl překvapen, kolik energie mohou mít důchodci z hor. A před půlnocí už se ne nápadně ptal, zda nepůjdeme spát. Šli jsme. Ráno nás totiž čekal další program.

Po snídani ještě jednou do sklípku, nejen se rozloučit, ale hlavně nakoupit víno domů a pak už jsme vyrazili směr Archeopark v Pavlově. Osobně jsem v této lokalitě nebyla spoustu let a nová expozice z doby lovců mamutů mě velmi příjemně překvapila. Ti mladší z nás se ještě prošli po archeostezce do Dolních Věstonic a všichni jsme se zase sešli na obědě v Brně. Odtud už jen cesta domů, kde nás čekal zasloužený odpočinek. Ale už v autě jsme spřádali plány na další výlet. A to už rádi vezmeme s sebou i ty z vás, kteří se budou chtít přidat.

Tak na shledanou na dalším výletě nebo jiné naší akci.

Magda Vaňátková

ODBORNÁ PÉČE O KRKONOŠSKÉ LOUKY PROBÍHÁ I U NÁS

V rámci akce Čisté Krkonoše provedli pracovníci Správy KRNAP v půli května očistu luk od invazních rostlin. Tato náročná a nekonečná práce proběhla například i na Šušmaňáku v Černém Dole, kde vyrývali lupinu mnoholistou, krásnou, avšak na úkor místních druhů silně se rozšiřující rostlinu. Zdejší strmý svah obývá i malá populace vzácného prstnatce bezového.

Na začátku července byla zas pokosená krásná loučka s výskytem vítodu nahořklého a úročníku bolhoje u vyhlídky u horního okraje lomu, kdy byl ale zároveň ponechán neposekaný pruh. Jde o cílené opatření na podporu biodiverzity a ekologické stability, které poskytne hmyzu (zejména opylovačům) útočiště a potravu a umožní vysemenění rostlin. Neposekané pásy slouží také jako úkryt pro druhy ohrožené intenzivním hospodařením.

Další záležitostí, která se nás dotýká, je zpráva ze začátku října. Správa KRNAP v ní oznámila, že se jí podařilo vykoupit rozsáhlé luční pozemky nad Černým Dolem (77 000 m² za 6 milionů korun), kde měl původně vzniknout další apartmánový komplex. Díky tomuto zázraku zůstane toto místo i nadále domovem řady bezobratlých a zejména chřástala polního, který na těchto i sousedních pozemcích hnízdí.

Mapka vykoupených luk

Pokud vás téma zajímá a chtěli byste podobné zásahy na krkonošských loukách sledovat pravidelně, podívejte se na FB: Život pro krkonošské louky.

Karolina Boková

ČERNODOLSKÝ JEŽÍŠEK

Nic v životě není náhoda. I na první pohled bezvýznamná setkání a události se po letech mohou spojit a rozkrýt pozoruhodné příběhy. A jeden takový se přede mnou poskládal o Vánocích před dvěma lety.

První střípek tohoto příběhu je starý téměř padesát let. Tehdy se moje cesty, při službách u KRNAPu, několikrát protuly s cestami Pepy Tomšíka. Zvláštní figurka se spoustou zážitků a historek, s chalupou přímo na sjezdovce Javor v Pecí pod Sněžkou, kde se vařil poctivý grog a vždycky bylo veselo. Čas běžel, přišly další životní etapy a Pepa se z mé paměti prakticky vytratil.

Další střípek mi život do cesty poslal v roce 2000. Tehdy mi do života vstoupil anděl. Anděl s velkým A, pan Tomáš Anděl z Hostinného. Tehdy tajemník MĚÚ Hostinné, dnes ředitel muzea tamtéž a hlavně další aktér tohoto příběhu. Náš vztah za ta léta prošel mnoha vývojovými stadii, od sympatií až po naprosté nesympatie, aby se nakonec ustálil, po vzájemném „zmoudření“, v rovině laskavého přátelství. A chvíle, kdy jsme toho dosáhli, je pro mě dalším střípkem. Nevím, jestli to byla náhoda nebo osud, ale jednoho Silvestra před pár lety Tomáš v podvečer nechtěl být sám a napadlo ho se u mě zastavit. Byl to krásný večer a vznikla z toho každoroční tradice, bez které bych asi tenhle příběh nikdy nevyslechla.

Před dvěma lety, při tomhle našem rozjímání nad mým bramborovým salátem a jeho historkami ze současnosti, ale hlavně o minulosti, se mě najednou zeptal, jestli jsem znala Tomšíka? Musela jsem trochu zapátrat v paměti, než jsem si vzpomněla, ale po chvíli se vzpomínky vybavily. Jen jsem nechápla, kde a jak se tihle dva mohli potkat? Netušila jsem, že v závěru života Pepa žil v Hostinném, kde ho znal snad každý, a že to byl on, jehož život skončil 23. 11. 2023 v Chotěvicích při čelní srážce s nákladákem, o které jsem četla. A jaké bylo moje překvapení, když jsem zjistila, že život tohoto člověka byl v dětství velmi úzce spjat s Černým Dolem. A myslím, že i vy budete překvapeni, jaký příběh se tu na pozadí válečných událostí odehrál.

Pepa Tomšík se narodil 11. května 1939 jako Kurt Josef Tomscik, a to na Hradecké boudě (pro nepamětníky stávala na pravé straně cesty vedou-

cí od Lesní boudy na Liščí horu), kde jeho maminka Hilda pracovala jako pomocnice v kuchyni. Prý se tak stalo přímo na kuchyňském stole. V rodném listě měl však uvedeno místo narození Černý Důl 34. To je dům v dolní části náměstí, kde ještě mnozí z nás pamatují řeznictví. To tam bylo už před válkou. A proč právě tady? Masnu vlastnili manželé Bönischovi a jejich syn byl prvním manželem maminky Hildy. Toto manželství nebylo šťastné, zůstalo bezdětné a skončilo sebevraždou manžela. Oběsil se v domě rodičů na půdě. Důvodem byl údajně židovský původ jednoho z rodičů. Hilda, která stále pracovala na horských boudách, se po nějaké době provdala za Julíuse Tomscika. Ten do Krkonoš přišel z Maďarska, ale jeho rodina pocházela z Ukrajiny. Někdy čas spolu žili v Trutnově. Protože ale Hilda stále pracovala na horských boudách, přestěhovali se z Trutnova do Černého Dolu. K rodičům Hildina prvního muže, se kterými Hilda velmi dobře vycházela a kteří byli pro její děti babičkou a dědou. A tady je zastihla na podzim roku 1938 okupace Černého Dolu wehrmachtem a s tím i změna říšských zákonů, podle kterých německé ženy nesměly plodit děti s muži „nečisté“ rasy. A to byl problém. Hilda byla Němka, Julius Ukrajinec. Takové děti se rodičům odebíraly a dávaly na výchovu do Německa. A toho se Hilda velmi bála. Takže malého Kurta nepřihlásili německým úřadům, ale brzy po porodu Hildu s Kurtem odvezli opět k Bönischovým do Černého Dolu, kde ho ukrývali ve sklepení pod podlahou, aby miminko nebylo slyšet plakat. Ven s ním maminka chodila jen v noci, aby je nikdo neviděl. Jak ale známo, nic se neutají a přes veškerou opatrnost hrozilo prozrazení, takže nový úkryt našli ve staré cihelně u lomu. Odtud je vyhnala až zima. Znovu se vrátili na hory, kde maminka vypomáhala v kuchyni na různých boudách. Často měnila místo pobytu i trvalé bydliště. Nejen že o Kurtovi úřady stále nevěděly, ale navíc otec Julius z nepochopitelných důvodů zmizel, přešel frontu, dostal se do Ruska, kde se v Buzuluku připojil

k armádě generála Svobody, s níž pak bojoval proti Němcům. Ke konci války se maminka Hilda ocitla v Prosečném a posléze v Hostinném. A teprve tady, na podzim 1944, dostala odvalu Kurta přihlásit úřadům, protože potřeboval rodný list k nástupu do školky. A tak konečně získává svůj rodný list, tehdy ještě s hákovým křížem, což mu později způsobilo nemálo problémů.

To už je ale jiná kapitola. Nad vyprávěním pana Anděla jsem konečně pochopila, proč měl Pepa tolik historek a zážitků, jeho život by vydal na román. Život, který začal tady u nás v Černém Dole a skončil v Hostinném, kde jsem 30 let žila i já. Život, který byl na začátku poznamenán útekem a ukrýváním, jako ten Ježíšův. Osud tomu chtěl, že už jsme se později nikdy nepotkali. Už náš jenom symbolicky spojil Anděl a stalo se tak o Vánocích.

Tak krásné a šťastné Vánoce, pevně zdraví a hodně lásky všem lidem dobré vůle.

P. S. Všechna fakta jsem použila s laskavým svolením pana Tomáše Anděla, který autentické vzpomínky Kurta Tomscika zaznamenával písemně. Nestihl všechno, ale je toho dost, abych se s vámi někdy příště ještě podělila, protože mnoho těch vzpomínek se váže ke katastru naší obce a je určitě zajímavé nahlédnout do životů lidí, kteří tu žili, když my jsme tu ještě nebyli.

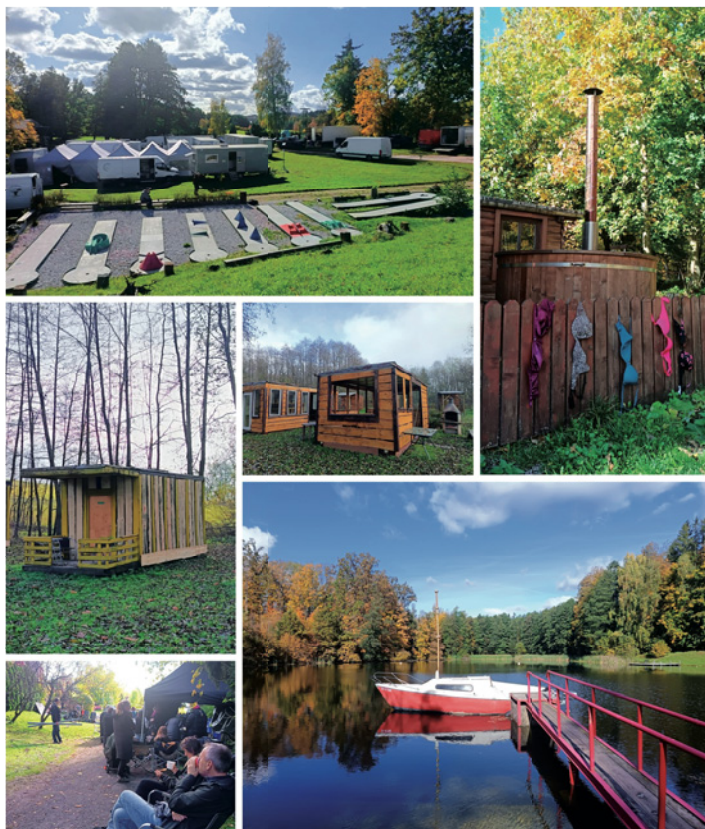
A ještě jedna poznámka. Pokud vás zarazilo, že se ukrývali ve staré cihelně, pak vězte, že mě taky. Nikdy jsem o staré cihelně u lomu neslyšela a domnívala jsem se, že šlo o pec na vápenec. Ovšem po konzultaci s Karolinou Bokovou jsem cihelnu nechala, protože na jedné ze starých map je skutečně zaznamenána cihelna (Z. O. = Ziegelofen) u starého lomu (pro moji generaci to byl „kaňon“ s ohništěm, kamennými křesly a divočinou, kam jsme chodili na dobrodružné výpravy). Tak kdo ví, snad tam byla a možná si někdo z vás vzpomene na vyprávění svých předků a pomůže nám tohle tajemství rozluštit.

Magda Vaňátková

SLUNEČNÉ DNY NEBYLY, ALE SLUNEČNÁ NEZTRÁCÍ OPTIMISMUS

Autokemp Slunečná i po deštivém létě září novinkami.

Letošní sezóna v Autokempu Slunečná byla bohužel jedna z nejslabších od roku 2003. Počasí nám příliš nepřálo – celý červenec byl chladný a deštivý, což se výrazně promítlo do návštěvnosti. Bavil jsem se i s ostatními provozovateli kempů v našem regionu a všichni mluví o tom, že trend kempování v Krkonoších vázl. I přes tyto nepříznivé podmínky se však snažíme kemp neustále rozvíjet a zlepšovat, aby si udržel svou konkurenceschopnost a nabízel návštěvníkům co nejlepší zázemí.

V uplynulé sezóně jsme zrekonstruovali naše mobilní chatky, dětské hřiště a vybudovali dvě nové pergoly pro hosty, které poskytují příjemné posezení i v horším počasí. Tyto investice jsou součástí dlouhodobého úsilí o modernizaci kempu a zvýšení komfortu našich návštěvníků.

Příjemným zakončením sezóny byla návštěva německé filmové produkce, která si náš kemp vybrala jako zázemí při natáčení kriminálního filmu v chatové oblasti.

Věříme, že příští rok bude počasí příznivější a že se k nám hosté budou rádi vracet – ať už za odpočinkem, přírodou, nebo příjemnou atmosférou, kterou se v Autokempu Slunečná snažíme udržovat již pár let.

Prokop Karmáček

PŘÍBĚH KŘÍŽE POD FOŘTEM MÁ POKRAČOVÁNÍ

Jednou takhle v létě trochu uklízím u dřevěného kříže pod Fořtem v zatáčce u lesa, když tu od Fořtu jedoucí auto u mě zastavilo. Jakmile jsem poznala majitele Karla Hatáka, trochu ve mě hrklo. Pan Haták je myslivec a provozovatel zdejší honitby, pobývající ve Fořtě, a já se obávala, že mám zas nějaký průšvih, že jsem mu třeba zas nevědomky někde vlezla se psem do krmeliště zvěře a fotopast mě zachytila. Takže jsem se trochu přihrbila, očekávajíc nějaké ty výčitky. Jaké bylo moje překvapení, když se pan Haták nečekáně zeptal, jestli to já jsem nainstalovala příběh křížku na zalaminovaném

papíře a jestli bych nechtěla pro ty účely dřevěnou skříňku. No jasně, že chtěla!

Uplynul nějaký čas, já na to tak trochu zapomněla, a v tom nám u brány v půlce srpna někdo zvoní – pan Haták, s pěknou prosklenou skříňkou z dubového dřeva v autě. Instalace proběhla rychle a zdárně a příběh křížku má teď podstatně důstojnější umístění než dříve při mém provizoriu.

Skříňku vyrobil kamarád pana Hatáka, truhlář a důchodce Václav Hrubý z Nového Bydžova a já tímto oběma pánům srdečně za tak krásný dar a instalaci děkuju!

Karolina Boková

MLADÝ VĚDEC Z FOŘTU

Tomáš Čermák, který pochází z Fořtu a je synem Petra Čermáka, bývalého ředitele hotelu Aurum a současného místostarosty, obdržel již několik významných cen, například cenu Středoškolák roku. Letos za jeden ze svých projektů získal však také světové ocenění The Earth Prize pro mladé vědce. Do této soutěže se každý rok hlásí tisíce projektů ze 150 zemí. Spolu se slovenskou kolegyní Annou Podmanickou vytvořil systém, který nazvali PURA a který umí čistit odpadní vodu – odstraňuje z ní léky a drogy. Díky nim tak v obrovské konkurenci sedmi kontinentů poprvé vyhrála Evropa.

vací stroj – pustil do háčkování, drhání a paličkování. Protože je dle svých slov antitalent na sport, výborně si odpočine u těchto tří činností.

Tomáš kouká na svět přes lupu.
Foto Jana Plavec, Akademie věd ČR

Na podzim Tomáš nastoupil na prestižní univerzitu Imperial College v Londýně. Jak říká, nestačily jen dobré známky, ale musel ukázat i to, co dokázal mimo školu, a sehnat soukromého sponzora. Svou budoucnost sice vidí někde ve světě, ale chce se vracet a neztratit s Českem kontakt. I kvůli projektům, které tady má, plánuje založit nebo se stát jejich součástí.

Tomášovi v jedenácti letech diagnostikovali autismus. Zažíval kvůli tomu těžké časy, pobýval s přestávkami tři

Tomáš Čermák a střeva spektrometru, který sám sestrojil.
Foto Jana Plavec, Akademie věd ČR

Šlo o náročný proces, během něhož museli o kvalitě svého projektu přesvědčit odborníky i veřejnost. K této problematice se dnes devatenáctiletý Tomáš dostal za covidu, kdy byl nedostatek respirátorů a on hledal způsob, jak je dezinfikovat.

Vtipným kontrastem k jeho výzkumným aktivitám je jeho koníček. Přišel na něj v době, kdy měl rozjetý radiční a plazmový výzkum a cítil se přetížený. Stavba gamma spektrometru ani plazmového reaktoru prý k relaxaci nevedly, a tak se – po přečtení vědeckého článku, z něhož se dozvěděl, že nemáme háčko-

Tomáš a jím uháčkovaná bakterie e-coli, na které při mnoha přednáškách ukazoval svůj výzkum.
Foto Jana Plavec, Akademie věd ČR

Tomáš v laboroři na pracovišti České akademie věd, kde byl při přijetí do pracovního poměru v 18 letech nejmladším zaměstnancem.
Foto Jana Plavec, Akademie věd ČR

roky v nemocnici, podstupoval roky terapie, měl individuální studijní plán a velmi na sobě pracoval. O svém autismu mluví otevřeně a říká, že mu vadí, že o poruchách autistického spektra stále panuje tolik předsudků. Nejlepší, co pro zlepšení situace prý můžeme udělat, je předsudky nemít.

Podle rozhovoru v Magazínu DNES č. 35 z 28. 8. 2025 (čtvrtěční příloha MF DNES) připravila Karolina Boková

60. VÝROČÍ SVATBY MANŽELŮ JANATOVÝCH

28. srpna 2025 oslavili **Jana a Stanislav Janatovi** 60. výročí od své svatby.

Děkují svým dětem a všem přátelům, kteří na zářijovou oslavu přišli, a za všechny dárky.

ZŠ A MŠ ČERNÝ DŮL

Dříve než se pochlubíme aktivitami současného školního roku, vraťme se ještě do období toho minulého.

Jaro v naší škole bývá ve znamení příprav na vystoupení na Dni městyse Černý Důl. Děti pod vedením paní učitelek nacvičily pásmo písniček, tanečků a scének na téma: Kam pojedeme na prázdniny? Také jsme tradičně obsluhovali stánek se spoustou dobrot od našich maminek i stánek s dekorativními výrobky od našich žáků.

K jarnímu období patří tradiční kurz inline bruslení, kdy děti pod vedením zkušené lektorky zdokonalují své bruslařské dovednosti na parkovišti u sjezdovky.

K dalším sportovním aktivitám patří účast v turnajích ve vybíjené a v turnaji McDonald's Cup v malé kopané. Žáci 4. a 5. ročníku dokonce ve vybíjené vyhráli putovní pohár Úpského údolí.

Zahanbit jsme se nenechali ani ve vědomostních soutěžích. Vybraní žáci 5. ročníku se zúčastnili soutěže v Horním Maršově. Žákyně Verunka vybojovala bezkonkurenční 1. místo v soutěži v anglickém jazyce a žáci Anežka, Bára a Tadeáš 2. místo v přírodovědné soutěži.

To by nebyl konec školního roku, aby se nekonaly i nějaké výlety. S dětmi jsme se vydali na turistický výšlap. Lanovkou jsme vyjeli na Černou horu a odtud šli pěšky do Pece pod Sněžkou. Nezapomněli jsme projít také Černohorské rašeliníště a občerstvit se na Kolínské boudě.

Největší odměnou za celoroční snažení však byl výlet do Fajn parku v Chlumci nad Cidlinou, kde jsme si užili spoustu zábavy a vyzkoušeli snad všechny atrakce.

Pak už následovalo velké loučení s našimi páťáky, které tradičně probíhá na zahradní slavnosti v restauraci Čistá na křižovatce. Pátáci si ještě užili nocování ve škole. A nastal čas se rozejít na prázdniny.

Některé děti se však spolu potkaly i o prázdninách, protože v naší škole proběhly dva turnusy tábora Komunitního klubu. Děti při nich spolu zažily spoustu zábavy, sportování, tvoření a dalších prázdninových aktivit.

Všechno má svůj začátek a konec, a tak i prázdniny zmizely v nedohlednu a my jsme se s chutí pustili do dalšího školního roku. Do školy v září nastoupilo devět nových prvňáčků, které jsme slavnostně přivítali na školním hřišti. Celkem máme letos ve škole čtyřicet žáků. Jsou rozděleni do tří tříd. Prvňáci jsou pilní mravenci, druháci a třetáci jsou bystří šmoulové a nejstarší mudrcové jsou čtvrtáci a pátáci.

Školní rok jsme opět zahájili třídením adaptačním pobytem na Benecku. Počasí nám přálo, a tak jsme většinu času trávili při hrách venku a na výletech.

V rámci tělesné výchovy jako každoročně jezdí žáci základní školy a některé děti mateřské školy na oblíbený plavecký výcvik do Aquacentra ve Vrchlabí.

K podzimu patří Halloween. Již potřetí jsme se podíleli na strašidelné výzdobě

Stezky korunami stromů. Při instalaci našich výrobků nám sice nepřálo počasí, ale věříme, že se přesto naše výrobky návštěvníkům Stezky líbily. Ve škole jsme si pak užili strašidelné disciplíny, které si pro své spolužáky připravily starší děti v rámci školní družiny. Škola se také zapojuje do Halloweenské stezky pro veřejnost konané na náměstí v Černém Dole.

Je třeba zmínit i vynikající program pro děti v rámci školní družiny. Letos máme nově dvě oddělení – mladší a starší. Dětem je nabízena velmi pestrá nabídka aktivit. Snad největší úspěch měla Dance show v tělocvičně. Děti baví i tvoření

a spousta zábavných her. Mnohdy nechtějí z družiny domů.

I v letošním školním roce pokračuje naše snaha zapojovat do dění školy i rodiče našich žáků. Velký ohlas sklidila rodičovská kavárna s odborníkem na resilienci (psychickou odolnost). Seznámil účastníky s tímto pro někoho možná novým pojmem a s postupy, jak je možné děti připravovat na složité životní situace. Další kavárnu plánujeme na období Vánoc. Ta bude zase tvořivá a vánočně rozjímavá.

Kromě kaváren se s rodiči setkáváme na pravidelných konzultacích Trojlístek, kde si povídáme o úspěších a někdy i nezdarech našich dětí a hledáme společně řešení. Tato nová forma již zcela nahradila dříve dost neoblíbené hromadné třídní schůzky a je součástí naší koncepce formativního hodnocení. Již řadu let se

nám daří hodnotit žáky 1.–4. ročníku bez známkování, pouze slovně. Vedeme žáky ke sledování osobního pokroku v učení a k sebehodnocení.

Nemůžeme zapomenout také na pestré aktivity naší mateřské školy. V letošním školním roce jsme mohli otevřít opět dvě třídy. Nyní máme v MŠ dvacet šest dětí od dvou let až po předškoláky. Dětem se věnují tři paní učitelky a jedna paní asistentka. Nadále pracujeme v programu Začít spolu – děti mají každý den na výběr alespoň z šesti činností a samy si volí, co budou ten den dělat. Na závěr svoji práci zhodnotí v hodnotícím kruhu. I v letošním roce klademe velký důraz na pohyb. Nadále pokračujeme v programu Udrž se. Nejdříve jsme si osvěžili cviky z loňského roku a postupně přidáváme cviky nové. V letošním roce jsme se ještě zapojili do projektu Se sokolem do života, díky kterému máme spoustu nové inspirace na cvičení v tělocvičně a spoustu materiálů a pracovních sešitů pro všechny děti. V říjnu nás navštívilo loutkové divadlo s pohádkou Jejda, strašidylka. Dále nás navštívil včelař, který nám vyprávěl o životě včel v rámci projektu Medové snídaně. Kvůli nepříznivému počasí jsme si letos udělali bramboriádu v tělocvičně a na konci října to byly krásné masky a kostýmy v rámci tradičního Halloweenského dopoledne.

V tomto školním roce mají před sebou paní učitelky velký úkol – musí vytvořit nový učební plán, tzv. Školní vzdělávací plán, a to pro základní i mateřskou školu. Máme připravený plán průběhu těchto prací a již vznikají první obsahy jednotlivých předmětů. Nově se v těchto učebních plánech základních škol musí

ve všech školách objevit osobnostní rozvoj, anglický jazyk již od 1. ročníku a tělesná výchova nejméně dvě vyučovací hodiny v každém ročníku. Pro nás to zase tak velké novinky nebudou, protože všechny tyto povinnosti naše škola splňuje již řadu let. Mateřská škola zapracuje do nového školního vzdělávacího plánu svůj program Začít spolu. V tomto případě se také bude jednat pouze o menší úpravy tak, abychom byli v souladu s novými požadavky na vzdělávání.

Velké změny čekají školy i rodiny ohledně zápisů do mateřských i základních škol. Již v tomto školním roce jsou změněné termíny obou zápisů a velkou změnou prošly podmínky pro udělování odkladů. Všechny důležité informace najdete na webu školy.

Další obrovskou změnou je dlouho plánovaná financování nepedagogických zaměstnanců škol, kdy dojde k převodu

financování ze státu na obce. Děkujeme touto cestou našemu zřizovateli za konstruktivní jednání, která již celý rok probíhají a jejichž výsledkem je nastavení spolupráce v tomto směru.

Přestože jsme škola maličká, daří se nám držet krok s principy moderního vzdělávání. Naší velkou výhodou je klidná rodinná atmosféra, možnost individuálního a respektujícího přístupu k dětem. Naším hlavním cílem je vytvořit dětem bezpečné, příjemné a podnětné prostředí, aby se jim ve škole líbilo a chodily do ní rády. Aby se naučily vše, co budou dále na své cestě vzděláváním potřebovat.

Napsaly:

*Mgr. Radmila Šubrtová,
zástupce ředitele pro ZŠ*

*DiS. Barbora Barátová,
zástupce ředitele pro MŠ*

*Mgr. Naděžda Bachtíková,
ředitelka školy*

PODĚKOVÁNÍ ZA OPRAVU STŘECHY STOUPY U MUZEA

Rádi bychom tímto srdečně poděkovali **p. Záhorovi** za opravu střechy stoupy u Muzea podzemí Krkonoš v Černém Dole, a to formou oplechování. Jeho práce byla odvedena profesionálně, rychle a s vysokou kvalitou.

Velmi si vážíme nejen výsledku, ale i toho, že se p. Záhora rozhodl tuto opravu provést bez nároku na jakoukoliv finanční odměnu. Jeho nezištný přístup a ochota pomoci nás hluboce potěšily.

Děkujeme za tento velkorysý a laskavý čin.

*S úctou a vděčností
městys Černý Důl*

ČINNOST HASIČŮ V ROCE 2025

V letošním roce jsme prozatím zasahovali jen u 16 událostí. Výjimečně náročný byl však pro nás tento rok nadměrnou účastí (s naší technikou) na kulturních akcích, pořádaných okolními sbory.

- 1) První událostí, která nás v letošním roce zaměstnala, byl **18. 1.** požár sazí v komíně v Prostředním Lánově.
- 2) **31. 1.** – technická pomoc – oplach komunikace v Čisté
- 3) **2. 3.** – požár sazí v komíně v Černém Dole
8. 3. jsme pořádali tradiční hasičský bál. V letošním roce jsme šli cestou rockového hasičského bálu a moc vám děkujeme za ohlasy a hojnou účast.
- 4) **9. 4.** – požár travního porostu v Dolním Dvoře

- 5) **3. 5.** – požár sauny ve Špindlerově Mlýně
17. 5. jsme se zúčastnili okrskové soutěže v Kunčicích nad Labem, kde jsme se umístili na druhém místě.
18. 5. sběr železného šrotu
25. 5. jsme byli jako obvykle součástí tradičního Dne městyse, kde jsme měli tradiční stánek s občerstvením, statickou ukázkou naší techniky a dynamickou ukázkou hašení požáru sběrného místa komunálního odpadu.

- 6) **3. 6.** – technická pomoc – proplach kanalizace na koupališti
13. 6. jsme byli pozváni na oslavu 70 let od založení profesionálních hasičů v Trutnově. Na tuto akci jsme vyrazili našimi Mercedesy.
- 7) **18. 6.** – požár vzduchotechniky v Argo Hytos Vrchlabí

- 8) **18. 6.** – technická pomoc – likvidace obtížného hmyzu v Černém Dole
22. 6. jsme byli pozváni na koupaliště, kde se konal Dětský den. Na tuto akci jsme vyrazili s výjezdovou technikou a pro děti dovezli skákací hrad.
- 9) **23. 6.** – technická pomoc – odstranění stromu na komunikaci směrem k Cihlářské boudě.

- 10) **4. 7.** – technická pomoc – proplach ucpaného přivaděče vody do rybníka ve Fořtě
6. 7. bylo uspořádáno školení a výcvik na zbrojnici, zaměřený na první předlékařskou pomoc, práce s AED, polohování a transport pacienta.
12. 7. znovu jsme byli pozváni na kulturní akci, tentokrát do Horní Kalné, kde zdejší sbor dobrovolných hasičů slavil 140 let od založení. Do Horní Kalné jsme opět vytáhli naše veterány Mercedes Benz.
28. 6. jsme vyrazili na oslavu 80 let od založení SDH v Prostředním Lánově

- 11) **13. 8.** – technická pomoc – práce pro obec
16. 8. jsme vyrazili na oslavu 130 let od založení SDH v Rudníku – Arnultovici. Specifika této akce byla, že jsme vyvezli veškerou naši techniku a dále jsme, na žádost pořadatele, uskutečnili dvě dynamické ukázky: hašení oleje na pánvi a zásah na požár pomoci koňské stříkačky v dobových uniformách.

- 6.–7. 9.** jsme byli již jako tradičně pozváni na závod silničních motocyklů do Dymokur, kde zajišťujeme požární hlídku po celý víkend. Letošní rok byl pro nás opravdu náročný, uvedu jen v krátkosti výčet událostí po dobu závodu: úklid komunikace po přívalových deštích, zasypání uniklých kapalin ze závodních strojů, mnohonásobná asistence zdravotní službě při ošetření a transportu pacientů, v neposlední řadě předlékařská pomoc samým divákům akce, kvůli tropickému víkend, nedostatečnému dodržení pitného režimu a také obětem bodavého hmyzu.
13. 9. odjela část jednotky s Mercedesy do Mladých Buků na oslavy 155 let od založení SDH.

- 12) **24. 9.** – technická pomoc – odstranění stromu v Černém Dole
 13) **25. 9.** – technická pomoc – odstranění stromu v Černém Dole

- 14) **25. 9.** – technická pomoc – odstranění stromu mezi Černým Dolem a Cihlářskou boudou
 15) **25. 9.** – technická pomoc – odstranění stromu v Černém Dole
 16) **6. 11.** – technická pomoc – práce pro obec – čištění propustky pod mateřskou školou v Čisté

V půlce listopadu jsme obdrželi nové vybavení. Jednak termokameru HIKMICRO FB21, kterou pro nás za cca 23 000 Kč zakoupil náš zřizovatel městys Černý Důl, jemuž tímto velmi děkujeme. Dále jsme získali přetlakový ventilátor BIG HP18-iB+ AKU, který jsme si pořídili z vlastních zdrojů (158 000 Kč).

Vypracoval Jakub Janeček

NOVÁ POMOC PRO PEČUJÍCÍ V ORP VRCHLABÍ

Diakonie ČCE - Středisko Světlo ve Vrchlábí v letošním roce spustilo novou službu, která **bezplatně pomáhá všem pečujícím**, ať už se starají doma o seniora, člověka po úrazu či dítě nebo dospělého s těžkým postižením, případně s autismem.

Ve vrchlabském středisku Diakonie ČCE působí profesionální poradkyně péče Eva Mikolášková, která občanům Vrchlabska bezplatně poradí, jak pečovat o své blízké v domácnosti, nebo jaké jsou v okolí sociální a další služby, které pečující mohou využít pro lepší zvládnutí péče o druhé. S poradkyní péče paní Mikoláškovou se můžete setkat v kanceláři Diakonie ve Vrchlábí či si dohodnout konzultaci přímo u sebe doma.

Společně se podíváte na informace, které potřebujete k péči o blízkou osobu. Konzultace vám například pomůže zařídit příspěvek na péči nebo se zorientovat v nárocích, které máte. Je také možné se zaměřit na praktické nácviky v každodenní péči: od nezákladnějších, jako je správná pozice vašeho těla při různých úkonech péče, přes techniky mytí až po plánování zábavy pro vašeho blízkého. Vždy individuálně a s respektem k tomu, co konkrétně potřebujete řešit. Další rady se mohou týkat například výběru vhodných kompenzačních pomůcek a způsobu, jak je opatřit.

Na společném setkání se také můžete věnovat tomu, jak pečovat udržitelně – budete hledat zdroje pomoci, ať již

v rámci rodiny nebo pečujících profesionálů v sociálních službách, kteří vám umožní žít i svůj život. Společně nastavíte plán péče a krizový plán pro případ nečekaného výpadku péče.

Pečovat o blízkou osobu je náročné po všech stránkách. Rádi vás podpoříme!

Více informací o službách pro pečující najdete na webu <https://vrchlabi.diakonie.cz/podpora-pecujicim>

*Eva Mikolášková DiS.
 Poradkyně péče pro ORP Vrchlábí
 mikolaskova@diakonievr.cz
 +420 605 354 633*

ŠKOLIČKA [2. DÍL]

Nebydleli jsme na školičce na Hrnčířských Boudách ani rok, když se nám 1. března narodil syn Přemysl. Od následujících prázdnin skončil, patrně ze zdravotních důvodů, náš inspektor. Pro naši školu byla určena nová inspektorka, paní Koblížková. Starší paní, vyloženě hodná tetička, špatně chodící, která se k nám připotácela na inspekci někdy v listopadu. Když zjistila, že máme miminko, začala kvílet, jak tady na konci civilizace můžeme s tím děťátkem žít.

Ze školy mi při nástupu nic nebylo protokolárně předáno, dostal jsem od předsedy MNV klíče od budovy a bylo hotovo. Škola byla celkově v hrozném stavu. Severní stěna budovy byla ztrouchnivělá, většina byla roubená bouda, která měla stará, ještě německá okna. Vzadu byly dvě kůlny, na uhlí a na dřevo. Na chodbě stál v mělké prohlubni kotel ústředního topení, který v zimě zbaštil velké množství hnědého uhlí. V koupelně ohříval ve velké válcovité nádrži vodu. Záchody byly dva v nevytápěné části budovy. Jeden pro školáky, druhý pro nás. Největší otrava byla obsluha „kotelny“ – vynášení popela, hlavně za větrného počasí – a také skládání 180 q hnědého uhlí se všudypřítomným prachem. To když inspektorka zjistila, málem ji kleplo. Dlužno poznamenat, že mi napsala výborné hodnocení, naprosto apolitické.

Nákres rozšíření školy na Hrnčířských Boudách – severozápadní pohled

Zdroj: Archivní fond Architektury a stavitelství Fischer a Hollmann, SOKA Trutnov

Já jsem budovu dobře znal od dřívějška, protože jsem sem chodil za paní učitelky Sauerové topit, venčit a krmit jejího psa, když odjížděla o víkendech za dětmi do Prahy. Stav budovy považuji za nutné popsat, vždyť v každé místnosti byl jiný radiátor, protože to byly dary z okolních bud, dveře jednotlivých místností se nedaly zamykat atd.

O školičku v horách byl neustále zájem. Na školskou komisi vždy rád zavítal předseda MNV a úplně zrušil program vyprávění historek o lidech žijících v obci. Velkej expert byl taky šéf Cihlářské boudy Bohouš Pilát, který dole v obci šířil různé fámy, mimo jiné, že se přijede na školičku podívat soudruh Štrougal

a měl z toho srandu, jak vyděsil místní soudruhy. A všichni bouďaři tady nahoře si ještě rádi přidali.

V té době tady byly cesty nerovné, hlinitokamenité. Na většině bud pro období bez sněhu měli teréňáky GAZ, někde i traktory.

Do školy chodilo dost dětí z neúplných rodin, hlavně na podnikových boudách pracovaly svobodné matky. Měly celoročně zajištěné bydlení, jídlo, teplou vodu. Boudy v té době fungovaly nepřetržitě. Problém ale byl přesvědčit maminky, aby dětem koupily lyže. V zimě jsme při tělocviku lyžovali.

O prázdninách 1972 došlo na opravu domu. Byla zbourána severní roubená stěna a byla vyměněna okna. Okna nebyla dělená a my jsme si doma připadali jako ve vlaku. Jedno velké sklo.

O školičku jevila zájem také televize, noviny a různé časopisy, například KRKONOŠE (č. 4/1972, 11/1978 a nakonec 12/1981, pozn. red.).

Ještě před svatbou, v červenci roku 1970, jsme si koupili psa. Štěně plemene newfoundland. Za rok Amur vyrostl a dobře hlídal. Jeho mohutný vzhled budil respekt. V roce 1973 jsme si pořídili druhého velkého psa, byl to obří černý knírač, výborně hlídal. V roce 1976 byla ve třídě volební místnost a při

volbě do jedné strany nemohly být volby zmanipulované a ještě k tomu přes noc hlídali urnu naši psi. A byl tu rok 1977 a s ním přišel i nový inspektor. Byl malého vzrůstu, říkejme mu soudruh Soudruh. Byl to bezcharakterní chameleon, původně vyznavač socialismu s lidskou tváří, později se úspěšně ve školství uplatnil v době tuhé normalizace právě jako inspektor. A k nám nakráčel první den školního roku 1977/78. Vůbec ho nezajímaly děti, ale naprosté prkotiny. Obraz prezidenta nebyl na čelní stěně, nechal si přinést hřebíček a kladivo a osobně pověsil prezidenta. Za zády žáků byl nápis *Veškeré kvalitování toliko pro hovado dobré jest. J. Á. Komenský*. Plakátek strhl. Pak zjistil, že klavír, na kterém jsme měli koutek živé přírody, není v inventuře. Musel jsem křídlo vystěhovat na louku. Inspektor přišel za dva týdny znovu a vztekal se, že piano nezmizelo. Tak jsem mu řekl, že není na školním pozemku, ale u souseda. Učitelky se Soudruha bály a zažil jsem, že při osobních hodnoceních jedna učitelka na chodbě omdlela. A to už jsem taky věděl, že čas nazrál a buď odejdu sám, nebo budu odejit. Napsal jsem si žádost o ukončení pracovního poměru, to už jsem věděl, že bych mohl nastoupit jako terénní zaměstnanec Horské služby v Peci pod Sněžkou. Pak proběhly všechny potřebné procedury, jel jsem do Trutnova na Odbor školství ONV, kde byl přítomen také ten rudý Napoleon a staral se, kde budu pracovat. Sdělil jsem mu, že zatím na stavbě a pak se uvidí. O Horské službě jsem mu pochopitelně neřekl, byl by schopen vše zhatit. Nastal problém, kdo bude na škole učit, protože jsme tam měli trvalé bydliště. A teď to zkrátím. O místo učitel-

ky projevila zájem moje manželka, která tam učila až do jejího zrušení v roce 1981. Zrušení školy předcházely bouřlivé debaty a shromáždění rodičů, ale nebylo to nic platné. Malotřídky se rušily po celé republice, aby se některé zase za deset let znovu otevřely. A tak je to se vším i v dnešní době, něco se zruší, aby se později zjistilo, že je to vlastně potřeba.

Přemysl Kovářík

Foto z archivu autora

Převzato z měsíčníku Krkonoše-Jizerské hory 1-2021 s laskavým svolením pana Kováříka a redakce zmíněného měsíčníku.

ZÁPISNÍK O SCHŮZÍCH MNV ČISTÁ V KRKONOŠÍCH 1945–1951

Zápis o schůzi pléna konané dne 6. III. 47 v místnosti nár. výboru ve 20.15 za přítomnosti členů dle pres. listiny.

Schůzi zahájil př. J. Vlk uvítáním přítomných členů.

1. Předseda zahájil ohledně vodovodu a pozvaný J. Sedláček podává vysvětlení a bylo všeobecně rozhodnuto, aby se vystavěl nový vodojem. Je možné, aby Fořt postavil samostatný vodovod a Čistá by měla vodovod dostačující. J. Kusý navrhuje, aby se Fořtu dala petice, by si Fořt vybudoval samostatný vodovod.

2. Vojenský útvar České Budějovice dává přípisem na vědomí, že nesmí být dána výpověď členům rodiny, kteří konají pres. službu. Vysvětlení žádají do 3 dnů.

3. Příchod člena Fořtu přerušil jednání a bude se opakovat jednání ohledně vodovodu. Př. Bílek vysvětluje ohledně vodovodu. Byla rozvinuta debata ohledně vodovodu. Přípravný výbor doplněn Kalvoda A., Vacek a Kunc.

3.a) F. Bareš žádá o hodiny. *Povoleno!*

3.b) Hodiny, které jsou na výboře, musí zde zůstat!

Fořt jmenuje členy: Pardubský, Roudný, Jebavý, p. Komárek nár. správce za Dvůr Fořt.

4.) Předseda J. Vlk informuje národní správce ohledně obec. statku, že na tento byli přiděleni Volyňští Čechové a mají o tento zájem.

5.) Opověď živnosti povoznické podal R. Pavlík a MNV byl vyzván, aby podal podrobné dobrozdání. *Proti 8 hlasů*

6.) R. Šliksbír žádá o nábytek. Domek musí být s nábytkem, je plně zachovalý. *Zamítnuto*

7.) Pulda (Bulda?) žádá o stůl a židli z čp. 64. *Zamítnuto*

8.) J. Jiříčka žádá o okenní rámy proti hotovému zaplacení. *Odprodat!*

9.) Žádost o přidělení holičské živnosti Josef Novotný, Vrchlabí. *Povoleno!*

10.) Marie Hloupá žádá, aby očištná komise předvolala pí J. Kohoutovou a to vyšetřila.

11.) L. Mrvečka žádá o přidělení radia, které se nalézají na MNV. Dlesk a Sedláček, J. Bareš.

12.) Fr. Chmelík žádá o nábytek z čp 64. a toto odůvodňuje nutnou potřebou.

Volné návrhy:

J. Výborný žádá o dřevník, který je u čp. 16 k pronajmutí.

J. Výborný sděluje, že z čp. 16 byl odnesen šicí stroj. *Vyšetřit!*

Ukončena ve 22.30, zapsal Balcar.

Zápis o schůzi pléna NV konané dne 20. 3. 47 v místnosti NV v 19 hod. za účasti členů dle pres. listiny.

Schůzi zahájil př. J. Vlk uvítáním přítomných členů ve 20.45 hod. a pro nedostavení členů odložil schůzi na den 24. 3. 47 v 19 hod.

Nedostavili se členové Hradecký J., Kříž V., Výborný J., Sedláček J., Bareš Fr., Kohout Zd., Chmelík Fr.

Hloupý omluven pro důležitou schůzi na URO.

Zapsal Balcar

(Pozn. red.: Text byl gramaticky mírně upraven.)

VYHNÁNÍ Z VLASTI

Toto jsou vzpomínky Edith Zinecker, vdané Nebelung, ročník 1930, která pocházela z Čisté čp. 14 a 155. Napsala je v 90. letech pro své tři děti, dvě dcery a syna. Paní Nebelung zemřela v roce 2009. Text je zveřejněn se svolením jejích dětí a byl na jejich přání krácen.

Zastávky Čistá–Frankfurt

Po skončení války panovaly v naší vlasti katastrofální podmínky.

Škola se již nekonala, takže moje školní dny prakticky skončily.

Jako Němci jsme museli nosit bílé pásy na rukou s černým písmenem N. Večer jsme už nesměli vycházet na ulici atd.

Navíc do vesnice přišli Rusové a dělali neplechu. Všichni jsme měli strach a často jsme se museli schovávat. Jednu dívku ve vesnici chytili a znásilnili. Rodiče zavřeli a pak napadli 18letou dívku. Matce mé kamarádky se podařilo zachránit skokem z okna.

Všechny cennosti jako rádia, fotoaparáty, kola atd. jsme museli odevzdat.

17. června 1945 nastal náš čas.

Během hodiny musela být maminka a my děti (tatínek se ještě nevrátil z války) ve škole s maximálně 30 kg zavazadel (na osobu). Poté jsme byli hnáni přes vesnici pod českým dozorem. Jeli jsme do tábora v Lázních Fořt, vzdálených 5 kilometrů. Tam jsme byli až do července. Nikdo nám neřekl, co s námi budou dělat. Musela jsem každý den s ostatními mladými lidmi chodit do naší vesnice a pracovat v zemědělství, večer se pak pod dozorem vracet do tábora. Do našeho domu jsem nesměla, byl zamčený.

Začátkem července jsme byli opět pod dohledem odvezeni přes Čistou do okresního města Vrchlabí. Helga a Erich směli cestovat na koňském povoze, já s maminkou pěšky (Erichovi bylo teprve pět let). Bylo to 8–10 kilometrů. Ve Vrchlabí jsme šli na nádraží. Tam nás naložili do vagonů na uhlí a večer jsme se vydali na cestu. Byla to pekelná cesta do neznáma. Byli jsme nacpaní ve vagoněch jako sledi. Byly to většinou ženy s dětmi a staří lidé. Cestovali jsme celou noc, z lokomotivy létaly jiskry, rukama jsme je vyklepávali, báli jsme se, aby nevznikl požár.

Cesta skončila v Žitavě. Mezitím začalo pršet. Přejeli jsme hranice a museli jsme vystoupit. Češi, kteří nás hlídali, nám řekli: „Teď jste se vrátili domů do Říše.“

Noc jsme strávili promočení a promrzlí na nádraží, kde byl průvan.

Pak začala naše dvouměsíční cesta z místa na místo. Spali jsme ve stodolách, jídlo jsme získávali žebráním. Někdy jsme dostali hrst kůrky chleba. Nebyli jsme jediní žebráci, kteří stáli přede dveřmi. Stále přijížděly nové transporty. Většina z nich chtěla zůstat poblíž hranic v naději, že se brzy budou moci vrátit domů. V každé vesnici jsme směli zůstat jednu noc, takže se zástupy přesouvaly z vesnice do vesnice, bylo to děsivé. Už si ani nepamatuji, kolika místy jsme projížděli. Měli jsme malý vozík s několika věcmi.

Rodiče Edith si postavili vlastní dům a v r. 1938 se do něj nastěhovali.

Nyní se k nám připojilo několik rodin z naší vesnice, včetně tátovy nevlastní sestry a její rodiny. Erhard, můj bratranec, který byl o rok starší než já, se rozhodl a řekl: „Rozhodně musíme pryč od hranic, kde je všude plno. (Mimochoodem, byli to jediní naši příbuzní, kteří jeli stejným transportem).

A tak jsme jednoho dne přijeli do Nentmannsdorfu (okres Pirna v Sasku). Myslím, že jsme kousek cestovali vlakem. Erhard se vydal hledat ubytování a měl štěstí. Směli jsme se ubytovat v malém hostinci (nebo statku). Někteří z nás si našli práci u sedláka ve vesnici. Maminka se dala na domácí šití, protože byla švadlena. Svůj příděl většinou přinášela nám dětem. Helga tu dokonce chodila do školy. Sbírali jsme klasy, brambory a jablka. Klasy jsme vyklepali a vyfoukali a pak jsme dostali ve mlýně mouku. Teď jsme měli také sporák, o který jsme se (všechny rodiny) dělili. Předtím jsme si vždycky udělali ohniště venku. Se dvěma cihlami, nádobí na vaření jsme měli z domova.

První záchytné tábory byly zřízeny na podzim. Náš čas v Nentmannsdorfu vypršel. Byli jsme shromážděni a pěšky jsme se vydali do Pillnitz na Labi. Každý z nás měl v kapse vařenou bramboru, což byl náš příděl na celý den. V Pillnitz jsme jeli parníkem do Riesy. Je to krásná oblast (Saské Švýcarsko), ale v té době jsme o ni neměli příliš velký zájem. V Riesy jsme pokračovali pěšky do tábora za městem. Ubytovali jsme se v ovčíně. Nedaleko bylo letiště. Jednou večer tam přistálo dvouplošné letadlo (měli to být Češi). Přišli se zprávou, že v noci si přijdou Rusové vybírat ženy. Několik starých mužů v táboře drželo v noci hlídky, což by v případě nouze nebylo moc platné. Nic se nestalo, chtěli nás jen postrašit. Po několika dnech jsme se vrátili na nádraží v Riesy. Byl sestaven velký transport. Jeli jsme až do Eckartsbergu. Na nádraží nás přivítaly sestry Červeného kříže. Rozdávaly suchý chléb a čaj. První zaopatření, byla to pro nás lahůdka. Maminka a já jsme tehdy vážily 37 kg. Teď jsme byly v karanténě. Vedle hradu byla střelnice, kde jsme byli ubytováni a stravováni. Bylo tam hodně hrachové nebo zelné polévky, kterou jsme po dlouhém období hladu nemohli strávit. Jednoho dne vypukl tyfus. Díky lékařce, která se nás zastala, byl tábor po čtyřech týdnech rozpuštěn. Byli jsme rozděleni do vesnic v okrese. Byl to těžký úkol, protože místní z toho nebyli nadšení. Přidělili nám místnost (v malé zemědělské vesnici) se dvěma postelemi, postýlkou, stolem a židlí a starými železnými kamny. Když jsme rozdělali oheň, málem jsme se udusili kouřem. Kromě toho tam v noci skákaly myši, protože to dříve byla místnost na obilí. Maminka zase chodila šít k sedlákům, já jsem odpoledne pracovala na poli u sedláka. Mým platem byla káva a koláč. Byl to největší sedlák ve vesnici a měl dvě dcery v mém věku. Nosily dlouhé šaty, ve kterých tančily na jarmarku. Na ten ruch jsme se dívali zvenčí. Neměli jsme totiž nic na sebe. Helga se tu po dlouhé době vrátila do školy. Nebyly tu žádné sešity, ani jiné školní potřeby. Helga čas-to psala na prázdné okraje novin.

Mezitím se aktivizoval Červený kříž. Jednoho dne se táta vrátil ze zajetí. A bylo to takhle:

To už si našel práci jako tiskař v Bavorsku. Ale nemohl si oddechnout, protože o nás nic nevěděl. S nasazením života překročil české hranice a dozvěděl se, že jsme byli vyhnáni s prvním transportem a hlásili se v Sasku. Vzdal se práce a odcestoval do sovětské zóny. Našel nás prostřednictvím Červeného kříže v Auerstedtu. Byl zděšen, když viděl, kde žijeme.

Pracoval pak u stejného sedláka jako já, vodil koně na poli a řídil traktor. To vše za 35 marek měsíčně. Takže navzdory našemu utrpení jsme byli ještě naprosto vykořisťováni. V té době jsem si vybudovala obrovské komplexy méněcennosti, které mi zůstaly po celá léta.

Později si otec našel práci v továrně na sušenou zeleninu v Gross-Heringenu. Muži tam také vždycky něco zorganizovali, aby si něco přivezli domů. Táta často dostával záchvaty malárie (památky z války, byl v Albánii).

Mezitím jsme také dostali zprávu od babičky a maminky nejmladší sestry. Byly ve 2. transportu a nyní se nacházely poblíž Bitterfeldu. Strýc padl v boji v Rusku a teta nedostala pro své 2 chlapyce důchod. Musela pracovat, babička se starala o děti.

Teta Leni, maminka druhá sestra, skončila ve Wehrdě (Sasko). Byla nejdřív

Návštěva po 50 letech

deportována do Čech na práci na 1 rok. V továrně ji také bili atd. Dalo by se to nazvat nucenými pracemi. Ale tyto zločiny na Němcích jsou dnes zamlčovány a označovány za nepravdivé.

Brzy už nebudou žádní očití svědci a potomkům se dá mnohé vyprávět.

V únoru 1947 nás překvapila povodeň v Auerstedtu. Stoupala tak rychle, že jsme mohli uniknout jen přes stodolu. Měl jsem Ericha na ramenou (bylo mu šest let) a stodola se za námi zřítíla. Táta se vrátil z práce úplně promočený. Ušel několik kilometrů přes železniční pražce, které byly vyplavené. Neměli jsme pro něj ani suché oblečení. Přespávali jsme u různých rodin. Když voda opadla, zjistili jsme, že hrozí zřícení domu. Takže jsme se opět stali bezdomovci. Dorazili jsme do okresního města Eckartsberga, kde nám bylo poskytnuto nouzové ubytování. Byly nám přiděleny dva malé pokoje u starého kováře, který byl dost drsný.

Ale s jeho dcerou bylo ve skutečnosti ještě těžší vyjít.

Tak nějak se ale dají pochopit lidé, kteří byli nuceni nás přijmout. Museli jsme projít jejich obývacím pokojem, abychom se dostali do našeho pokoje. Také jsme museli procházet kovárnou, starý na nás vždycky štěkal a my se báli. Nábytek se pak sháněl, protože místnosti byly prázdné. Mělo to být jen na krátkou dobu. Jak přicházeli další a další uprchlíci z východu, bylo stále méně a méně obytného prostoru, takže jsme to prostě museli vydržet. Nikdo nás nesměl navštěvovat, bylo to jako ve vězení.

Když Helga přišla ze školy, nechávali jsme nákupní tašku u okna, abychom nemuseli tak často chodit přes kovárnu. O vodu jsme museli vyloženě žebrať v kuchyni.

Helga se tu vrátila do školy. Na práci měla pahýl tužky. Táta z kusu duše od kola udělal gumu na gumování.

Ani zde nebyly žádné pracovní příležitosti. V Apoldě jsme našli firmu, která nabízela domácí práce. Byly jsme čtyři dívky a začaly jsme plést. Za svetr jsme dostávaly 20-25 RM. Často jsem také musela plést šaty a sukně. Často jsme seděly od rána do večera a často jsme měly zanícené oči. Dvakrát týdně jsem pracovala v pokladně kina.

(pokračování příště)

Edith Nebelung, roz. Zinecker

PODĚKOVÁNÍ ZA OBRAZ PRVNÍHO ZASTAVENÍ KŘÍŽOVÉ CESTY V ČERNÉM DOLE

Křížová cesta v Černém Dole vede kolem kostela svatého Michaela. Má celkem čtrnáct zastavení, rozmístěných podél hřbitovní zdi, která znázorňují různé okamžiky Kristova utrpení při jeho cestě na Golgotu. Autorem obrazů pro tato zastavení je pan Vladimír Vít.

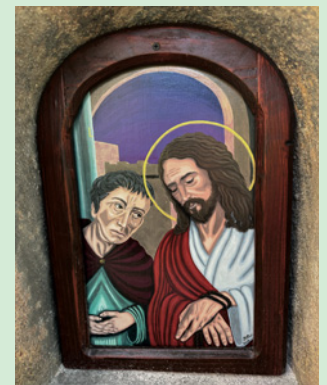
Protože byl obraz prvního zastavení silně poškozený, cítili jsme potřebu jej důstojně nahradit. Za tímto účelem jsme oslovili malířku, paní Denisu Pánkovou, která se tohoto úkolu ujala s mimořádným nasazením a profesionalitou.

Rádi bychom tímto vyjádřili naše upřímné poděkování paní Denise Pánkové za vynikající práci na novém výtvárném ztvárnění obrazu. Díky její

preciznosti, pečlivosti a uměleckému talentu se podařilo vytvořit dílo, které citlivě navazuje na původní cyklus a zároveň přináší novou hloubku a duchovní hodnotu.

Obraz prvního zastavení nyní opět plnohodnotně doplňuje celou křížovou cestu a zve k rozjímání, modlitbě i zastavení v tichu.

Lucie Pieschelová

JSEM HORAL, TĚLEM I DUŠÍ

TO PRAVĚ Z KRKONOŠ
BOHATĚHO
REGIONÁLNÍHO
JEŽÍŠKA,

přeje všem MAS KRKONOŠE,
koordinátorka regionální
značky

www.regionalni-znacky.cz

PODÍLEJTE SE NA OBSAHU NAŠEHO ZPRAVODAJE!

Milí Fořtáci, Čistfáci a Černodoláci, budu velmi ráda, pokud přispějete svým dílem do našeho zpravodaje. Naše vesnice je pěkně dlouhá nudle a člověk nemůže vědět o všem, co se kde šustne. Jedinou podmínkou je, aby byl text podepsaný.

S gramatikou či slohem si nedělejte hlavu. Článek je možné odevzdat i v papírové podobě.

Námětem pro váš příspěvek může být třeba to, co vás trápí, nebo co vás potěšilo, nějaké poděkování, jubileum, zajímavý náález, akce, kterou jste pořádali, nebezpečná situace, prostě cokoli, co se týká Fořtu, Čisté a Černého Dolu.

Karolina Boková, tel. 731 179 682, infocentrum@lanov.cz

ÚŘAD MĚSTYSE ČERNÝ DŮL

adresa: 543 44 Černý Důl čp. 48
telefon: 499 435 164, 499 435 276
e-mail: uradmestyse@cernydul.cz
IČ/DIČ: 00277720 / CZ00277720

Černodolský zpravodaj pololetně vydává ve své režii městys Černý Důl v nákladu 450 výtisků. Zpravodaj je poskytován zdarma. Zpravodaj je až do vydání nákladu k dispozici na podatelně Černý Důl a také veřejně dostupný na www.cernydul.cz.
Odpovědný redaktor Černodolského zpravodaje: Karolina Boková, e-mail: infocentrum@lanov.cz, tel.: +420 731 179 682.
Podněty a připomínky předkládejte na uvedený e-mail. Nevyžádané rukopisy a dodané podklady se automaticky nevracejí.
Všechna práva vyhrazena. Distribuci zajišťuje: Česká pošta, s. p. • Graf. zpracování: Dalibor Dostál • Tisk: Tiskárna Kopretina, Hostinné

V budově úřadu městyse sídlí také: Podatelna • Muzeum podzemí Krkonoš • Spolek Sousedé

ČERNODOLSKÝ ZPRAVODAJ JE POVOLEN MINISTERSTVEM KULTURY ČR POD ČÍSLEM MK ČR E 17529

VŠECHNA PRÁVA K DÍLU VYHRAZENA!

ZPRAVODAJ VYDÁN 12/2025

ZDARMA

MĚSTYS ČERNÝ DŮL VÁNOČNÍ STAN

tradiční týden akcí ve vytápěném pártý stanu na náměstí

PROGRAM VÁNOČNÍHO STANU 2025

26. 12. Pátek

16:30 **CESTA KOLEM SVĚTA SE ZVÍŘÁTKY** – putování s Nikitou a písničkami všemi světadíly

20:00 **ČERNODOLSKÝ ŠTĚK** – naši domácí, kteří rádi zahajují

27. 12. Sobota

16:30 **VOSA JEDE** – oblíbený program pro děti plný her, písniček a soutěží

20:00 **SUFFERING SOULS** – známé „pecky“ světových i domácích kapel s divokou Nikolou

28. 12. Neděle

16:30 **KOUZELNÍK CARLO** – výtvarné dílny a možná něco navíc

20:00 **NADORAZ** – hradecká kapela, která ke stanu patří od samého počátku

29. 12. Pondělí

16:30 **DIVADLO HLEDLE VEDLE A KLAUN TOM** zase u nás

20:00 **VAŤÁK** – bez nich si už stan taky neumíme představit

30. 12. Úterý

16:30 **KLAUN CUCÍNO** – tanečky, kouzlení, obří bubliny a mnoho další legrace

20:00 **ALIBI ROCK** – pořádný rock'n'roll z Jilemnice

31. 12. Středa

10:00 **SILVESTROVSKÁ DISKOTÉKA S VOSOU** – chybět nebude ani tradiční polední přídělek

Betlémské světlo

v kostele ve Fořtu

24. prosince 2025
od 13 hod do 15 hod

Těšíme se na milá setkání.

